

Brassói Lapok

Ára 5 lei

Péntek
1931 * június 5

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

125. szám
XXXVII. évfolyam

Ára 5 lei

Vannak még bírák Romániában

Mindössze 48 óra választ el bennünket a hétfői választás politikai Szent Bertalan-éjszakájától. Mindössze 48 óra, ami kevés a gyógyulásra és a megnyugvásra. Az ország még nyög a véres terrortól, még frissen sajognak a sebek, még zúgnak a koponyák a csendőrök puskatusainak csapásaitól, a felháborodott népakarat még keserű erővel tiltakozik, még határon innen és határon túl visszhangzik a világraszóló botrány, — de a kormány már elvakult örömmámorban hajrázik és hivatalos lapjában azt iratja, hogy nyomasztó győzelmet aratott.

Nincs tagadás, elnyomó a kormány fölénye.

De a hivatalos nemcsak elnyomó fölényről beszél, hanem egyben ostoba és lelketlen tréfákat enged meg magának az erősákról és az önkényről, mely — szerinte — nem létezett.

Nyomasztó győzelem volt tehát terror nélkül. Örülhetnek az urak.

Csupán az a kérdés, hogy az ország mit szenved majd e drámai győzelem következtében?

Az ország, amely 13 esztendőn át kilenc választást birkózott keresztül, s mely a gazdasági és erkölcsi nyomor végpontjára zuhanva kétségbeesve szemlélheti most, mit korbácsoltak össze az ő számára a hatalom birtokosai?

Mert az a parlament, mely most van összeülében s melynek mandátumelosztását a kormány minden nyomasztó fölény ellenére is szígyenli és titkolja még, nem lesz parlament. Nem kell politikai jósnak lenni ahhoz, hogy ez a kamara, melyet lopás, csalás és rablás hivatott életre, halvaszületett, alkotó munkára képtelen, botrányt botrányra halmozó testület lesz, melynek melegágyából csak a diktatura ördögcsometéje vagy az újabb választás réme születhetik.

Igen, lehetséges az, hogy a kormány a választáson nyomasztó fölényrel diadalmaszkodott. De a nép nem azért vándorol az urnák elé, hogy holmi uraknak és egyéb cigánylegényeknek a pecsenyéjét sültögesse a miniszteri székek tűzpiros bányán. Hanem azért szavaz, mert úgy érzi, közkötelességei vannak, mert úgy érzi, hogy dönteni kell az ország léte problémáiban s mert úgy érzi, hogy joga és kötelessége a jövő útjait megszabni.

Ebben az egész vérfigyasztóan tragikus színjátékban, amit Argetoianu és szákaló legényei előtűntek lepergettek, ennek a népi lelkiismeretnek a megmozdulása az egyetlen felülemelkedett és vigasztaló látvány. Annak a népi lelkiismeretnek, mely kitermelte magából a bírói kart és oda-hatott, hogy ennek a bírói karnak jelen-tősebb, nemesebb rétege már eleve megvetéssel utasítsa vissza a hőhervasztásban való részvétel gondolatát.

Ezekben a bírákban, akik önön exis-tenciájuknak kockáztatásával sem voltak hajlandók arra, hogy az igába tört népakaratot a bakó bárdja alá segítsék, megbízhat az ország s reménykedve pillant-hat fel rájuk az erkölcsi fertő gyilkos mélyéből. Csupán Erdélyből többszáz petíció fekszik a véres és kegyetlen választások ellen az illetékes fórumok asztalán. Javarást bírák, a népi lelkiismeret megtestesítői döntenek ezeknek az elkeseredett felebbeszéeknek a sorsáról. Nem akarjuk, nem tudjuk elhinni, hogy a döntő szó ne mondjon könyörtelen ítéletet a kormányurak felett s ne szögezzé le, hogy a fölény, amiről a hivatalos lap ma oly cinikus örömmámorban beszél, nemcsak nyomasztó, hanem rothasztó is volt.

Ami kitermelte a molnár lelkiismerete, azt kitermelheti a nemzet lelkiismerete is. Mi sem görnyedünk végleg igába s ha csattog is az ostor, ha puffan is a puskatus, ha sajog is a bőrünk, ha vérzik is a koponyánk, de mi is szembené-zünk az önkénnyel és azt mondjuk, hogy

Vannak még bírák Romániában!

A kormány titkolja a választás eredményét

Az örült terror ellenére is előretörték a kispártok s különösen Bratianu György szerzett sok szavazatot — Ezúttal először kerülnek be a parlamentbe kommunista képviselők — Az új parlament munkaképtelen lesz a várható és kétségtelen élet-halál küzdelmek miatt — A liberálisok a hét végén ellenzékbe mennek

Maniu: „Nyílt diktatura vagy új választás küszöbén állunk!”

Bukarest, június 3.

Annak ellenére, hogy a választási komitáció-hadjárat óta teljes 48 óra telt el, a kormány még most is vonakodik nyilvánosságra hozni az eredményeket. Szerda estig a belügyminisztérium mindössze 23 megye szavazatarányát számította ki. Ez a kalkuláció a következőképpen fest:

Kormánypárt: 53.64 százalék
Nemzetipárt: 14.82 százalék
Gheorgisták: 6.75 százalék
Averescu: 6.33 százalék
Lupu: 3.30 százalék

Cuza: 2.29 százalék.
Magyar Párt: 3.30 százalék.
Stere: 1.30 százalék.
Zsidópárt: 1.29 százalék.
Szoc. dem.: 1.61 százalék.

Ebből az összeállításból már az első pillanatban ordít a tendencia. A kormány cseppenkint adagolja a közvélemény részére a választás eredményeit. Erre két oka is van: Az első az, hogy a közgazgatás gyalázatos és felháborító mérszuros-munkáját szígyenli egyszerre feltárni a regáli közvélemény előtt, — pedig ez a közvélemény eléggé edzett ahhoz, hogy a

különböző szavazási mérlegpirulákat le-nyelje. — A második ok az, hogy a győzelem, az oly nagy hírrel beharangozott kormánygyőzelem, nem is olyan nagy, ha alaposan utánanézzünk a dolognak.

Ugyanis a „nemzeti egység” minden erőszak, csendőrszurony, rablás, hamisítás ellenére mindössze a szavazatok felét tudta összelopkodni magának. Akármilyen nagy volt is az önkény és a véres terror, a tömegek ellenszenve oly nagy mértékben fordult a diktátorok kormánya felé, hogy minden lelkiismeretlen és féktelen visszaélés ellenére is

Parlamentí képviselőhöz jutnak a porondon szereplő pártok szinte kivétel nélkül

A kormány ugyan titkolni igyekszik, de elfogulatlanul meg kell állapítani, hogy azokban a megyékben, melyekben a két munkáspárt valamelyike listát állított, a szavazatok jelentős része elfordult a polgári pártoktól. Elénk bizonyosság ez amellett, hogy a különböző kormányok és a galád választási hadjáratok népmil-liók bizalmát elfordította a „kormányké-pes” csoportoktól s a tömeghangulat las-san a szélsőségek felé terelődik.

Egyébként a Viitorul, a liberális párt hivatalos közlönye mai számában szintén felállít egy parlamenti horoszkópot. Ez az összeállítás különösebb figyelmet érdemel, miután a Viitorul választási szakembere tudvalevőleg Tatarescu volt rendőr-

miniszter, aki azután érti...

Csaknem úgy, mint Argetoianu. A Viitorul szerint a jövőndő parlament képe így fog festeni:

Jorga (liberális, német 305—310 mandátum).
Nemzetipárt: 26—28 mandátum.
Averescu: 6—7 mandátum.
Lupu: 5—6 mandátum.
Stere (kamatellenes) 4 mandátum.
Cuza: 5—6 mandátum.
Szoc. dem.: 4—5 mandátum.
Kommunista: 4 mandátum.
Magyar Párt: 9—10 mandátum.
Bratianu György 9—10 mandátum.
Ebben a kalkulációban már körülbelül befoglaltatik a következő parlament ha-

lála. Ugyanis a kormánykoalíció által összeterrorizált 300—310 mandátumból 110—120 a liberálisokat, 12 pedig a németeket illeti meg. A liberálisok közvetlenül a szenátorválasztás lezajlása után ellen-zékbe mennek át, miután Jorgával való szövetségük csak a választásra szólt.

Ha őket és a németeket leszámítjuk, a kormánynak mintegy 190—200 mandátuma marad.

Ebből 15—20 képviselő álliberális, akik sorsdöntő kérdéseknél inkább szavaznak majd Ducával, mint Jorgával. A kormánynak tehát nem lesz meg a feltétlen többsége, melyhez minimálisan 194 szavazat szükséges. Ez a parlament, könnyű megjósolni, munkaképtelen lesz.

Nyilatkozik Maniu és halottnak mondja a kormányt

A nemzeti parasztpárt elnökének deklarációja lényegesebb részeiben a következőképpen hangzik:

— A Jorga—Argetoianu—Manoilescu kormány a hatalom átvétele után azonnal diktatúrát léptet életbe és példa nélkül álló terrort szabadtított az országra, mégpedig az alkotmány nyílt letiprásával, mert:

1. A csendőrségi törvény felfüggesztésével e szerből pártszközt csinált.
2. Királyi rendelettel felfüggesztette a közigazgatási törvényt.
3. Rendeleteivel feloszlatta a megyei és községi tanácsokat s eltávolította a polgármestereket.
4. Áthelyezte és központi szolgálatra rendelte a bírákat.
5. Kicsérélte a közigazgatási tisztviselőket.
6. Példátlan választási terrort szervezett meg, elárasztotta az országot bérencekkel, bebörtönözte a jelölteket, a bizalmiakat, pénzzel vásárolta meg a gyöngébb lelkeket és a szavazókat megakadályozta abban, hogy az urnákhoz juthassanak.
7. Ahol csak lehetett, ellopta a becsü-

letes szavazatokat.

Ennek ellenére — mondja Maniu — nem sikerült a választás a kormány részére, mert a liberálisokkal és a németekkel együtt mindössze 50 százalékát szedték össze a szavazatoknak. Ez pedig egy kormányzásra képtelen többség. Soha Romániában nem szenvedett kormány-párti csoport ilyen siralmas vereséget és parlamentnek sohasem volt még aggasztóbb a képe az ország szempontjából, mint ennek a parlamentnek a képe.

A Magyar Párt a választások után

A csalás, lopás és rablás megfelelő fegyverek voltak ahhoz, hogy a magyar-párt mandátumszámát az összeülő parlamentben csökkentsék. Hogy hány magyar képviselő lesz, azt még nem lehet pontosan tudni, de valószínű, a szám 8—12 körül fog mozogni. Az urnák ki-űritése és a szavazók leterrorizálása miatt a székegy megyék aligha juthatnak többhöz, mint egy-egy mandátumhoz.

A magyar szavazatok arányszáma (e szerint osztják ki a mandátumokat) a kö-

vetkező:	
Háromszék	49—50 százalék
Csik	47 százalék
Maros	27 százalék
Kolozs	21 százalék
Arad	21 százalék
Udvarhely	16 százalék
Szatmár	19 százalék
Brassó	19 százalék
Kisküküllő	19 százalék
Szilágy	17 százalék
Bihar	16 százalék

Torda 15 százalék
Temes 14 százalék
Szamos 13 százalék

E sorrend szerint a következők kap-
nak mandátumot:
Szentkereszthy Béla báró (Háromszék),
Pál Gabon (Csik),
Willer József (Maros),
Bethlen György gróf (Kolozs),
Parecz Béla (Arad),
Bethlen György gróf (Udvarhely),
Jakabffy Elemér (Szatmár),
Szabó Béni (Brassó),
Gyárfás Elemér (Kisküküllő),
Jósika János báró (Szilágy),
Hegedüs Nándor (Bihar).

Ha Bethlen kolozsmegyei mandátumá-
ról mond le, akkor helyébe, Paál Árpád,
ha az udvarhelyiéről, akkor helyébe Laár
Ferenc kerül. Ha Gyárfást megválasztják
szénátornak, akkor helyébe dicsőszent-
mártoni Barabás Béla lép.

Lehet azonban, hogy az országos elosz-
tás során a mandátumok száma nem éri
el a 11-et. Hegedüs, Jósika és Gyárfás
ez esetben nem kerülhetnek be.

A többi pártok eredményei

Az ellenzéki pártok eredményeiből kima-
gaslik a

GEORGISTAK
által elért szavazatszám. Brati-
anu György csoportja mint je-
lentős párt kerül be az új parlamentbe,
sikerük mutatja, hogy a liberális párt
ténylegesen kettészakadt. Ha Ducák
nem kormánytámogatással, rablással és
terrorral vonulnak fel, akkor nagyon
kétséges lett volna az, hogy melyik olda-
lon mutatkozik többség. Brati-
anu Györgyön kívül bekerülnek még a csoport-
ból G. M. Cantacuzino és Const. Banu
volt miniszterek.

AVERESCU
minden várakozás ellenére nem szerepelt
rosszul, néhány képviselőt ő is behoz
a parlamentbe. Ezt csak azzal lehet magya-
rázni, hogy a módosabb román intellek-
tuális kitar a generális mellett, akiről
legalább lehet tudni, mit hoz. Sosem
ígéri mást, mint reakciót és sosem is ho-
zott egyebet. Gogán kívül Stan Giteacu,
Tilija Joanid és Victor Maldovan lesznek
a jelentősebb averescánusok.

A SZOCIALDEMOKRATÁK
semmit sem veszítettek eddigi pozíció-
jukból, sőt valószínű, hogy jobban lesz-
nek képviselve, mint az elmúlt parla-
mentben. Különösen meglepő a párt szil-
ágy megyei eredménye, ezzel szemben a
kolozsvári központban visszacsúszott.
Az elért szavazatok, ha tekintet-
be vesszük a rettenetes terrort, respektá-
bilisak.

A KOMMUNISTÁK
ezúttal először kerülnek a parlamentbe.
A kormány e percig titkolja ezt s úgy ál-
lítja be a dolgot, mintha a szélső balol-
dal kibukott volna. Ezzel szemben — ám-
bár a regátban alig volt listájuk — az
igazság az, hogy négy-öt képviselőjük
lesz a kamarában, ámbar a terror ellenük
dolgozott a legerősebben. Jellemző, hogy
Jakab udvarhelyi jelölt 67 éves atyját a
csendőrök lefogták és gyalog 55 kilomé-
teres távolságba hurcolták.

CUZA
színtén nagy eredményt ért el, ami amel-
lett bizonyít, hogy a hangulat elhajlott a
szélsőségek felé. Elvégre a jassii aggasz-
tán is szélső forradalmi elveket hangoz-
tat, kisajátításról és vagyonelosztásról be-
szél, csak felekezeti alapon. Ezúttal elő-
ször lesz képviselő a trónörökös, az ifi-
abbik Cuza.

STERE
és a kamatellenes liga, ami alapjában egy
és ugyanaz, helyenkint szintén nem megve-
tendő eredményeket ért el. Sterén kívül
képviselők lesznek Leanca és Isac.

A ZSIDÓPÁRT
helyzete tisztázatlan, még nem tudható,
vajjon elérte-e a minimális két százalé-
kot. Ha igen, 3-4 mandátumhoz fog jut-
ni.

Végül jelentős a
NEMZETI-PARASZT-PÁRT
szavazattömege is van. A párt Erdélyben
nagyjában megtartotta pozícióját, ami
vesztések mutatkozik, az kétségtelenül a
lopásoknak és rablásoknak tudható be. A
regátban esett ugyan a népszerűsége, de
viszont azt még nem lehet tudni, hogy
ebbe milyen mértékben játszott bele a
terror.

A párt vezetői közül Maniu, Pop Csi-
cso, Lugosanu, Popa Man, Valér Moldo-
neanu, Crisan, Dobrescu, Aurél, Pop
Ghita, Popovics Mihály, Tilea, Hatieganu,
Jenő, Bocu Sever, Vlad Aurél biztosan
bekerülnek.

Az új parlament munka- programja

Bukarest, június 3.

Kormánykörökben a parlament program-
ját a következőkben vázolják fel: A megnyi-
tás június 15-én lesz, amint ezt a királyi dek-
rétum is leszögezte. Az új parlament első
dolga természetesen a mandátumok igazolá-
sa, lesz, ami sok időt vesz igénybe, mert a
kormánynak a kontestációk egész tömegével
keil számolnia.

Ennek a nehéz munkának a lezárása után
újabb nehéz munka következik: annak a ki-
rályi dekrétumnak a jóváhagyása, amely a
vármegyei tanácselnökök hatáskörének a pre-
fektusokra való átruházásáról intézkedett s
amiben az ország közvéleménye alkotmány-
sértést látott. Ha arra gondolunk, hogy Arge-

toianu a szavazatok többségét a kormány ja-
vára erőszakolta ki, úgy az új parlamentben
talán nem is lesz olyan nehéz ennek az al-
kotmánysértésnek a formális elintézése, mint
ahogyan hinni lehetne. Aztán az új törvény-
javaslatok letárgyalására kerül a sor: a köz-
igazgatási törvény módosítása, a költségvetés
megváltoztatása. Ez a két legfontosabb. A to-
vábbiak során gazdasági, kulturális és kato-
nai törvények következnek. Hir szól arról is,
hogy Jorga újra szétválasztja a közoktatás-
ügyet a kultuszminisztériumtól. Ő a kultusz-
minisztériumot tartja meg, a közoktatásügyet
pedig Pompeiu Avram nevű professzornak
ajándékozza. Létesít egy új minisztériumot is,
amelynek a neve ez lesz: a nemzeti kultúra
minisztériuma.

Osztrák—magyar perszonálunió, vagy osztrák—német egyesülés?

Népszavazást akar Ausztriában a császárhű néppárt

Bécs, június 3.

A Wolff ezredes vezetése alatt álló
császárhű néppárt vezetősége ma a kan-
cellári hivatalhoz beadványt intézett,
amelyben népszavazás elrendelését sür-
geti azt illetőleg, vajjon mi biztosítaná
inkább Ausztria jövőjét: a perszonál-
unió visszaállítása-e Magyarországgal,

avagy a Németországgal való vámkö-
zösség, helyesebben egyesülés?

A néppárt körében nagy érdeklő-
déssel várják a kormány állásfoglalá-
sát a népszavazás kérdésében, bár nyil-
vánvaló, hogy ennek az alternatívának
a leszavaztatását a kormány nem tartja
időszerűnek.

Karhatalommal távolították el a szilágysomlyói városi tanácsot

Szilágysomlyó, június 3.

A szabadon választott városi tanács
elmozdítása s ezzel az önkormányzat el-
vének felrugasza Szilágysomlyón sem
ment ellenállás nélkül. A törvényes vá-
rosi tanács ugyanis nem volt hajlandó
átadni helyét, mire Metesan prefektus
karhatalommal távolította el helyéről a
város eddigi vezetését.

Az interimár bizottság elnökévé a
prefektus egy Paul nevű fiatal tanárt,
alelnökévé pedig Gurzán ügyvédet ne-
vezte ki. Mindketten csak nemrégiben
kerültek Szilágysomlyóra s így a legke-
vésebbé hívtak a város vezetésére.
Ezért aztán kinevezésük a város törzs-
lakosságának a körében nagy megütkö-
zést és méltatlankodást keltett.

Prágába utazott a magyar delegáció a cseh-magyar kereskedelmi tárgyalások felvételére

Budapest, június 3.

Tegnap már jelentette a B. L., hogy a leg-
utóbbi genfi diplomáciai megbeszélések köze-
lebb hozták az eddig mereven elzárkózott
cseh—magyar gazdasági álláspontokat és re-
mény van arra, hogy az újonnan összeülő
cseh—magyar gazdasági bizottságnak sikerül-
ni fog a két ország közötti szerződésnélküli
állapotot likvidálni.

Tegnap este a csehszlovák kormány meg-

hívására Prágába utazott a magyar gazdasá-
gi delegáció, ma reggel pedig Nicol Alfréd,
magyar meghatalmazott miniszter is a cseh
fővárosba utazott, ahol megkezdődnek a tár-
gyalások.

Ugy magyar, mint csehszlovák kormánykö-
rök remélik, hogy most már rövidesen sike-
rülni fog a két ország közötti vámháborút
megszüntetni.

Jorga távirati válasza egy képviselőjelöltnek:

„Mit tudnék én tenni az ország régi bűneivel szemben“

Bukarest, június 3.

Angel Nicolae, buzeui nemzeti parasztpárti
képviselőjelölt tiltakozó táviratot küldött Jor-
gához. Felfedte a miniszterelnök előtt mind-
azokat a választási erőszakoskodásokat és
visszaéléseket, amiket az ottani liberális párt-
szervezet a kormány terhére elkövetett.

Jorga udvarias volt. Nem hagyta válasz-
 nélkül az elkeseredett nemzeti parasztpárti
képviselő táviratát, annál is inkább, mert az
a kormány presztízst feltette a liberális lejá-
ratástól. Jorga is táviratozott. Táviratán ér-
zik a takarékosági tendencia, amennyiben
rendkívül rövid. Rövid, de velős. Velős és
meglepő. Meglepő és egyben leleplező. Lele-
plezi azt a nagy farizeusságot, amit a kor-
mányelnök nagy szakállá mögött eddig is
sejteni lehetett.

Jorga miniszterelnök ezt táviratozta vissza
Nicolae Angelnek:

„Mit tudnék tenni én az ország régi bűnei-
vel szemben.“

Valóban, hát mit is tudna tenni. Jorga, a

miniszterelnök. Az a Jorga, — amint az Ade-
verul az esethez fűzött kommentárjaiban meg-
jegyzí, — az a Jorga, aki azzal a program-
mal vette át a kormányzást, hogy megtisztít-
ja az országot a régi bűnöktől. És most azt
mondja, hogy mit tudna tenni ő a régi bü-
nökkel szemben.

Hatvanhatéves az angol király

London, június 3.

V. György király ma ülte meg 66. szü-
letésnapját, amely alkalomból úgy a
főváros, mint az ország zászlódszt öl-
tött. Tegnap este a király a Buckin-
gham-palotában vacsorán látta vendé-
gül a Jockey-Club 56 tagját, ma délelőtt
pedig családjával együtt végignézte a
híres eposni derbyt.

RIADALOM a pénzügygaz- gatóságokon

Bukarest, június 3.

Argetoianu pénzügyminiszter takarékos-
kodni óhajt. Felszólította az összes pénzügy-
igazgatóságokat, hogy június hétig közöljék
költségvetéseiket. Mutassák pontosan ki, hogy
milyen épületben, mennyiért laknak, mennyi
a tisztviselők létszáma, mennyit nélkülözhet-
nek ebből, vagy mennyi új munkacsoport van
szükségük. Végül terjesszenek be tervet a
miniszter elé, hogy milyen módon és mennyit
tudnának megspórolni.

A pénzügyi tisztviselők körében a minis-
ter parancsa indokolt izgalom okozott. Egy-
részt ugyanis bizonyosnak látszik, hogy
tisztviselői kar egyrésztet különböző helyek-
re dobálják szét, másrészt az eddigi létszám
apasztása is a levegőben, hiszen egyik pénzügy-
igazgató sem fogja azt mondani, hogy ke-
vés a tisztviselője, ha a minisztérium a lé-
tszám csökkentését kívánja tőle.

A minisztériumi tisztviselők védői beszéltek a kémkedési per mai tárgyalásán

Bukarest, június 3.

A kémkedési per szerdai tárgyalását
reggel 8 órakor nyitotta meg Constan-
dache tábornok, a hadbírószék elnöke.
Ez a délelőtti is a védőbeszéd jegyében
zajlott le. Legelőször Sterea ügy-
véd mondotta el beszédét Rosescu, volt
hadügyminisztériumi tisztviselő érdeké-
ben. Kifejtette, hogy védence nem volt
olyan állásban, hogy fontos katonai
titkokat árulhatott volna el s ha a szí-
gurancán beismerő vallomást is tett, azt a
verések és fenyegetések hatása alatt
tette. A vizsgálóbíró előtt beismerő val-
lomását visszavonta. A vádirat állításai-
val szemben Rosescu teljes ártatlansá-
gát vitatta s kimutatta, hogy Koscher
vádolttnak állott érdekében Rosescu
gyanúba keverése. Beszéde végén Ro-
escu felmentését kérte.

Chihaiia védő Teodorescu és Tomescu
vádoltak mellett mondott védőbeszé-
det. A tárgyalás folyik.

Temes megyében tízezer ember nem szavazhatott

Temesvár, június 3.

A bányási Magyar Párthoz mára tömege-
sen érkeztek be azok a jelentések, amelyek
a választási visszaélésekről számolnak be.
Az eddigi jelentések szerint Temes megyében
több, mint tízezer választó nem adhatta le
szavazatát, mert ebben megakadályozta a
pólasztókat a csendőrségi terror.

A legegyszerűbb eljárás az volt, hogy a fa-
lusi lakosságot, elsősorban természetesen ma-
gyarokat és svábokat, nem engedték be a
csendőrök a választási körzet szavazóhelyére,
hanem azzal küldték őket haza, hogy „jöjje-
nek holnap“ szavazni.

Ezért a falvak terrorizált és visszaütött
lakossága elhatározta, hogy a holnapi szená-
torválasztásokra nem reggel indul el a körze-
ti szavazóhelyre, hanem már ma este, hogy
reggel a csendőrség ne küldhesse őket vissza
feleutrol, mint tették azt a képviselőválasztá-
son.

Június 7-én lesz a bukaresti nemzetközi légügy kongresszus és repülőnap

Bukarest, június 3.

Vasárnap, június 7-én nemzetközi lég-
ügyi kongresszus színhelye lesz Buke-
rest és a baneasai repülőtér. A kon-
gresszuson 23 állam képviselői vesznek
rész s 2 delegátussal képviselteti ma-
gát a Magyar Aeroszövetség is. A nem-
zetközi repülőnap vendégei tulnyomó
részben repülőgépen érkeznek Buke-
restbe. A repülőverseny után, amelynek
első díja 400.000 lej, a külföldi delegá-
tusok repülőutját tesznek az ország ne-
vezetességeinek megtekintésére.

Megnyílt! Szig. 269 Új szálloda!
NEW-YORK
BUKAREST, CALEA GRIVITEI 143
(a Gara de Nord mellett)
és „HOTEL MARNA“, Buzești 3.
Egyágas szobák 100—120 lejig, kétágas
szobák 140—160 lejig, belcérve az összes
illetékeket. Modern kényelem, központi fű-
tés, meleg és hidegvíz, minden lakosztály-
ban parkett, előkény kiszolgálás.
A tisztviselő és utazó uraknak engedmény.

Magyarok! Június 4-én szavazzatok e jelre:

Hogyan rabolták el a székelyföldi magyar mandátumokat

Az udvarhelymegyei terrorválasztás vezérkara: Andreas volt liberális prefektus, Marinescu csendőrnagy és Jacobini törvényszéki elnök. Hét delegált bírő, mert a székelyudvarhelyiek nem vállalták a nekikszánt szerepet

Nyolcszáz magyar választó vetett ágyat pusztá karjára a kereszturi szavazóhelyiség előtt és kedden reggel nyolckor mégis elkergették őket

Székelyudvarhely, június 3.

Kedden, az általános választásokat követő napon, máshol talán már elültek az izgalmak. Legalább is a választópolgárok között igen. Legföljebb a jelöltek, a kortések és a pártélet középpontjában élők izgatottak. A nép maga visszatért a mezőre.

Visszatért és keserű legyintéssel fogta újra kezébe a munkaszerszámot:

— Hát érdemes volt ezért elvesztegetni egy munkanapot?

Máshol talán így volt, de Udvarhelyen nem. Udvarhelymegyében még kedden, a választások utáni nap is zúgtak a választási indulatok. Udvarhelymegyében a szavazópolgárok javarésze kedden oszlott szét. Anélkül oszlott szét, hogy szavazhatott volna.

Az udvarhelyszéki székelység ebben is szerencsétlen volt. Elvesztette az összes mandátumait és elvesztette a második munkanapot is.

Hogy történhetett ez? Mit tett, vagy mit tettek az udvarhelyszéki székelységgel, hogy ez a megdöbbentő, szegénytelen, még a román közvéleményt is elképesztő eredmény létrejöhessen. A legerősebb magyarságu vármegyében, ott, ahol még az eddigi közismerten terrorisztikus választásoknál is 60–80 százalékos győzelmet aratott a Magyar Párt.

És most nem lesz Udvarhelymegyében egyetlen képviselő sem!

Mi történhetett itt?

Erre a kérdésre adunk feleletet. Nem színezzük. A tények éppen eléggé beszédesek ahhoz, hogy rámutassanak arra a féktelen, szegénytelen, vakmerő és mindenféle kormányrendszerre, örök szegénybéllyeget perzselő terrorra, amely Udvarhelymegyében meghamisította a népakaratot.

A terrorvezérek!

Hárman voltak ők, azok, akik az udvarhelyszéki választást levezették. Az első Andreas volt liberális prefektus. Ő volt a vezérkari főnök, aki az erőszakos választásokban való jártasságával a terveket kidolgozta, az irányítást végezte. A második Marinescu csendőrnagy. Ő volt a végrehajtó hatalom feje. Ő árasztotta el csendőreivel az egész vármegyét, annyira, hogy egyik faluból a másikba nem lehetett átmenni leigazoltatás nélkül. Ha nem választási ügyben járkáltál, hanem kapanyelet kerestél az erdőn, úgy talán átjuthattál a csendőrkülönítmények kordonán. De még így sem biztos. A csendőr feltételezhette, hogy te hűséges magyarpárti, esetleg szocialista, vagy éppen kommunista szavazó vagy. Feltételezhette. És ha feltételezte, abban a pillanatban már le is tartóztatott.

A harmadik a vezérkarból Jacobini törvényszéki elnök. Az ő feladata volt az, hogy a törvényesség esetleges látszataival történhessék meg az urnák tartalmával való manipuláció. A látszat azonban csak esetleges volt. Argetoianu megmondotta, hogy szükség esetén föl lehet rugni a törvényeket. Hol lett volna erre nagyobb szükség, mint éppen Udvarhelymegyében?

Jacobini alá tartoztak a körzetek választási elnökei. Három volt belőlük Székelyudvarhelyi, a többi egyenesen erre az alkalomra küldték idegen vidékekről, nagyjából a Regáthól. Ez sem véletlenül történik így. Hírek vannak arról, hogy először megkérdezték az udvarhelyi bírakat: vállalták-e a választások kedvünk szerint való levezetését? Heten nem vállalták. Ennek a hétnek a helyére hoztak idegeneket. Hárman talán vállalták, talán meg se kérdezték őket, hiszen amúgy is regátiak. Ebből a háromból kettő nem bírta el a neki kiosztott szerepet. Állotta a törvényességet. Az ellen nem tehetett semmit, hogy a csendőrök nem engedték szavazni a magyarpárti szavazókat, az

urnába kerülő szavazatok azonban úgy kerültek ki onnan, ahogyan az várható volt. Ez a két kerület elfogadható eredményt hozott ki. A harmadik székelyudvarhelyi bírő azonban a legteljesebb mértékben megfelelt a beléjehelyezett bizalomnak. Mohanu az ő neve. Megér-

Huszonnégy óra alatt 372 ember

Étéden, az egyik legerősebb magyar választóközpontban hétfőn reggel nyolckor kezdődött a szavazás. És tartott egészen kedd reggel nyolcig, amikor a választói törvény értelmében akkor is véget kellett vetni, ha szavazó még van.

Szavazó még volt!

Ezalatt a 24 óra alatt Étéden leszavazott összesen 372 ember, holott egyedül Étéd községben 472 választó vette ki az igazolványát. A többi községet nem is engedték szavazni. Mindössze Tordátfalváról szavazhatott le 15–20 választó. Martonos, Énlaka, Küsmöd, Atyha, Siklód, Köröspatak, Szolokma községek választói nem juthattak közel az urnához. Néhány község választói még Étédhez, a faluhoz se juthattak közel. A csendőrök már előbb szétzavarták őket. A szavazás pedig csigalassúsággal ha-

demli, hogy a következő Argetoianu-féle választásoknál ő is vezérkari tag legyen valamelyik székely vármegyében. A siker oroszlánrésze az övé.

Ez a három, illetve négy derék kormánypárti férfi csinált választást Udvarhelymegyében, nem a nép.

ladt előre. A csendőrök mindent elkövettek, hogy minél lassabb és körülményesebb legyen. Több száz méterre szorították vissza a választókat, s aztán onnan szolgáltatták elő egyenkint őket. Ez magyarázza meg azt, hogy miért kellett minden egyes ember leszavazásához átlag négy perc.

És most tessék jól megfigyezni: az étédi kerület volt az, ahol a leadott 372 szavazatból 227 esett a Magyar Pártra és csak 38 a kormányra. Itt dolgozott az egyik székelyudvarhelyi bírő, aki az urnát nem engedte bántani. Hiszen éppen ezért volt szükség a csendőrség erőlyes fellépésére. Azért, hogy a kilenc községből 24 óra alatt csak egyetlen szavazhasson le.

A vezérkar a helyén állott és mindenre gondolt!

Székelykeresztúron 800 magyar választó virrasztotta át az éjszakát

Székelykeresztúron váratlanul vált szükségessé az előirányzott taktika megváltoztatása. A jelek szerint itt az urnákkal készültek operálni, valami azonban közbejött, ami megváltoztatta a helyzetet. A csendőrök beengedték a környékbeli választókat. A szavazás reggel nyolckor megindult s rendesen is ment addig, amíg a megye három aprócska faluja leszavazott. Már-már úgy látszott, hogy a nagy tömegben begyűlt választók idejében elvégzik kötelességüket s gyorsan hazamehetnek munkájuk után.

Váratlanul azonban feltűnt Bethlen György gróf, a Magyar Párt elnöke. A csendőrök természetesen nem respektálták igazolványait. A parancsnoknak azonban felsőbb utasítása lehetett, mert gyorsan előkerült s udvariasan betesékelte a gróft. A Magyar Párt elnöke tehát beülhetett a szavazó helyiségbe. A vezérkarhoz repült a jelentés. És a vezérkartól repült vissza az utasítás. A begyűlt szavazókat már nem lehet kizavarni a városból, az urnák mellett ott van a Magyar Párt elnöke! Követendő az étédi módszer!

És öt perc múlva Székelykeresztúron vontatottá vált a szavazás menete.

Minden tíz ember leszavazását 15–20 pernyi szünet követte. A kint nagy csoportokban álló szavazók nyugtalanodtak, zugolódtak. Az este már beállt s még mindig alig hatszáz ember szavazott le.

A hatósági terror ki akarta börtölni a szavazóhelyiségből Bethlen gróft. De a pártelnök türelmesnek mutatkozott. Maradt. A szavazatszedő bizottság már megvacsorázott, kényelmesen leptiben, de Bethlen még mindig maradt. És a magyar választókat is konok nyugalom lepte meg. Most már nem zajongtak. Az idegen falubelieknek is a kereszturi asszonyok vittek ennivalót, hogy a várákozás könnyebb legyen. Ez emberek vártak, kitarítottak. Aztán elfáradtak, de azért kitarítottak. Az ut mentén, a sáncok martján vetettek ágyat maguknak pusztá karjukon, de kitarítottak. A választási helyiség előtti tér és utvonali egész éjszaka tele volt heverő, csendesen beszélgető, vagy sétáló emberekkel.

Az éjszaka folyamán leszavazhatott még vagy száz ember. Összesen 812 szá-

vazatot szedett be Bethlen ellenőrzése mellett a kereszturi bizottság. Reggel nyolckor, amikor a szavazást végleg lezárták, még nyolcszáz főnyi tömeg várákozott.

Pedig 20 szavazókabin állott rendelkezésre!

Andrásfalva, Szentábrahám és Ujszékely községek választóit a latarról zavarták vissza a csendőrök, amikor megkapták a parancsot a taktika váratlan megváltoztatásáról.

Bethlen György kihechzetése azért tartott még tovább is, kedden reggel 8 óra után is. A nyolcszáz tizenkét szavazat összeszámolása délelőtt tizenegy óráig tartott. Bethlen gróf kerek 26 óra hosszat tartózkodott a szavazó helyiségben. Az eredmény annyi volt, hogy Keresztúron a Magyar Párt 414 szavazata épségben maradt. Ötször ennyinél is többet kellett volna kapnia, ha a választók leszavazhattak volna.

De tenni ellene nem lehetett semmit. A városban az ostromállapot minden jellegzetessége megvolt, az utakat és a községeket mindenütt katonaság szállotta meg. Székelyudvarhelyről senki ki nem mozdulhatott, hogy a vidéki körzetekben történt terrorról bár jelentést tegyen a prefektusnak.

Paál Árpádot felsőősfalván fogták el, Laár Ferencet pedig lelővéssel fenyegették meg Erdőszentgyörgyön, mert erősebben lépett föl a csendőrökkel szemben.

Azt már megirtuk, hogy a Magyar Párt bizalmiát nem fogadták el. A törvény módot ad a helyettesek kiküldésére. Ezt ugyan nem tagadták meg, az igazolványokat azonban kék ceruzával aláírva bocsátották ki. A csendőrök pedig csak a piros ceruzával aláírt igazolványokat ismertek el.

Mit lehetett volna tenni? Minden, amit a Magyar Párt a hallatlan visszaélésekkel szemben elkövetett, az volt, amit Bethlen gróf tett és amit a kereszturi székely választók tettek. A megkövesedett, konok nyugalommal való kitarítás. Lefeküdni a sánc martjára s kitarítani addig, amíg a törvény megengedi. Ennél demonstratívabb megnyilatkozásra nincs is szükség!

Itt dolgozott ő, Mohanu! Az ő taktikája már más volt. Ő engedte szavazni az embereket, hiszen az eredményt úgy is előre tudta. Amikor aztán a szavazást lezárták, akkor így szólott a bizalmiakhoz. Azokhoz a bizalmiakhoz, akik ott lehettek:

— Na, ugy-e, rendben ment minden!

— Rendben!

— Akkor írják alá a jegyzőkönyvet.

Aláírták. És amikor aláírták, akkor kiadta a parancsot.

— Az asztalokat tessék másfél méteres távolságra felállítani! Ugy! Na, most üljenek melléje a bizalmiak.

Ez is megtörtént.

— Én pedig itt maradok! — folytatta Mohanu s aztán onnan,

másfél méteres távolságból az asztalokkal elbarrikádózott bizalmiaktól, bontotta fel az urnát.

Egyenkint szedte ki a szavazatokat és diktálta az eredményt. De nem az asztal lapja fölött, hanem mögéje húzódva nézte meg a szavazócédulákat.

— Mutassa meg nekünk is! — zúgták a bizalmiak.

— Mi? Nem biznak meg egy román bírő becsületességében?

Olyan vésztjósító és felháborodott volt a hangja, mintha a személyén keresztül az egész román nemzetet érezné megsértve.

— Kontestálók! — kiáltott a szocdem, jelölt.

— Én is kontestálók! — mondotta a zsidó bizalmi is.

Mohanu mosolygott.

— Ne zúgolódjanak. Nézzék, itt van egy zsidó szavazat — lobogtatta meg a kezében levő szavazólapot. — Hát nem megmutattam? Ez pedig szociáldemokráta. Tessék megnézni!

— De amit nem mutat meg!

Mohanu legyintett. Aztán gyorsan pergett tovább:

— Kormánypár, kormánypárt, kormánypárt...

Néha kegyesen osztogatott valamelyik veszélytelen pártnak. A zsidópárt például 67 szavazatot mutatott ki Székelyudvarhelyen és kapott 109-et. Adott Mohanu az ugynevezett magyar demokráciának is. Ennek a listának két egészen ismeretlen és két nem éppen előnyösen ismert ember volt a jelöltje. A szakértők szerint 10 szavazatot sem kaphattak. Adtak nekik összesen 1445-at. De a Magyar Pártnak Székelyudvarhelyen csak 352-öt adott Mohanu. Az egész megyében pedig 3701-et. Mert így mehetett ez a többi kerületben is, ahonnan a Magyar Párt a csendőrök miatt semmi jelentést és információt nem kaphatott. Csak az eredményeket. Az erdőszentgyörgyi, ahol 1780 szavazatot „kapott” a kormány és összesen 68-at a Magyar Párt. A zetelakit, ahol a Magyarpártnak mindössze 82 szavazata van a kormány 1189 szavazatával szemben. A zsákladit, ahol a Magyar Párt 51 szavazatával szemben a kormány 1810 szavazatot „szerzett meg”.

Inkább a nyílt szavazás!

Hát mit lehetne tenni?

Egész Udvarhelyszéken ez a kérdés zúg most. Küldöttségek jönnek a falvakból Székelyudvarhelyre s esküvel kívánják bizonyítani, hogy kétszer annyian szavaztak a Magyar Pártra, mint amennyit a választói központjuk kimutatott. Csak az ő falujukból!

Más küldöttségek egyebet javasolnak: inkább legyen nyílt szavazás! Egyébként mi értelme lenne a szenátorválasztásokra való felvonulásnak? Minden magyar fogja össze úgy a céduláját, hogy kívül legyen, a bírő szeme előtt, a Magyar Pártra ütött pecsét. És szóval is jelentse ki:

— A Magyar Pártra szavazok!

Aztán semmisítsék meg, ha úgy tetszik, az egészet.

Dehát mi értelme lenne ennek is? A diktatura él, itt van és csunya játékot üz. Miért, miért legyen e csunya játék tárgya a nép?

Csikban, amikor sok keserűséggel a szívkünkben robotunk keresztül a falvakon és termőföldek között kanyargó országúton, hogy okát és magyarázatát keressük ennek a megdöbbentő választási eredménynek, már nyugodtan dolgozott a nép...

(Kacsó Sándor)

OLLA
GUM..?

OLLA antiszeptikus készítmény!

A bécsi állami népegészségügyi hivatal által végig és mikroszkopailag ellenőrizve teljes garanciát nyújt. Ügyeljen az „OLLA” névre!

A választás éjszakáján a belügyminisztériumban

Ahogy a nemzeti parasztpárt rendezte a választási lakomát és ahogy Argeloiu kibőjtötte az újságírókat. Magas iskola a felsőbb választási matematikából. Kisérteties éjszaka a belügyminisztérium folyosóján

Bukarest, június 3.

Amikor legutóbb a nemzeti parasztpárt rendezte a választásokat azon a különös éjszakán, amikor ott a belügyminisztériumban a beérkező táviratok és telefonbeszélgetések alapján eldől, hogy marad-e, vagy megbukott-e a kormány ilyen volt a helyzetkép:

Az öreg Tanase, aki már harminc év óta áll a belügyminisztérium ajtaja előtt, este tíz órakor, már alig állott a lábán. A nadrágja hátulsó zsebéből pezsgős üveg karcsu nyaka kandikált ki és ahányszor az államtitkár szobájából kihangzott a derült diadalordítás, egyet huzott a karcsú flakóból. — Az államtitkár ingujjra vetkőzve elnökölt, egy hosszú asztal élén, melyet az újságírók ültet körül. Az államtitkár előtt volt a telefon. Odaérkeztek be a jelentések. Ha az államtitkár már unta a rengeteg győzelmi jelentés felvételét, odatolta a telefont az egyik újságíróhoz.

Még máig is emlegetik például azt a jelenetet, amikor Peltz, az egyik kiváló román riporter ezen az éjszakán tíz percig helyettesítette az államtitkárt.

A kezébe vette a telefon kagylót és vészjósló hangon kiáltotta a vonal túl-ső végén bizonyára illő tisztelettel hajlando prefektus felé:

— Na? Mi az eredmény?
— Győztünk miniszter ur!
— Hány szavazatot kapott az ellen-zék?
— Mi kaptunk tizenötezer szavazatot és az ellenzék összesen csak ezerkétszá-zat kapott.

— Ez sok. Ön ügyetlen, prefektus ur. Ki kellett volna lopni az urnából vagy ötszáz ellenzéki szavazatot.

A huzal tulsó feléről percekig egyet-len szó sem hangzott, csak valami vé-szes lihegés.

—... hogy mondja miniszter ur? De hi-szen éppen ön volt az, aki a választások tisztaságáról...

De Peltz kolléga vészes hangon köz-beszölt:

— Hát nem érti prefektus ur, hogy mit mondtam? Nekem nincs szükségem eny-nyi ellenzéki szavazatra. És ha elmu-lasztotta az urnákból kilopni a felesle-ges ötszáz ellenzéki szavazatot, akkor találjon ki most valamit.

— De mit? — hangzott a megkinzott prefektus sóhaja.

— Hát én adjak önnek tanácsot? Ha-misítsa meg például a felvett jegyző-könyvet...

Még jó, hogy az államtitkár ebben a pillanatban kivette Peltz kolléga kezé-ből a telefont és így az utókor sohasem fogja megtudni, hogy a nemzeti parasztpárti prefektus mit válaszolt az álmi-niszternek erre az ajánlatára. Az ál-lamtitkár megnyugtatta a prefektus urat:

— Halló... az előbb csak tréfáltak ön-nel prefektus ur... igen én vagyok itt személyesen... az előbb egy újságíró te-lefonaált az én nevemben... na mondja meg, milyen az eredmény.

*

Igen, így folyt le a legutolsó választá-si éjszaka a belügyminisztériumban. Il-letve még a fenti képből kimaradt az a szoba ott az államtitkári helyiség mel-lelt, ahol két odatolt íróasztalra fel volt terítve a legnagyobb híres hírekből, amit csak ellehet képzelni. Hideg sül-tek, halak, majonézes étel-esodák, szendvics-fantáziák és torták, sajt-kül-lönlegességek. Három keményinges frak-kos pincér is volt jelen, akik közül ke-tten az italokat kezelték. Az italokról

nem is érdemes külön megemlékezni. Elég talán annyi, hogy az öreg Tanase, akiről már mondtuk, hogy harminc év óta nyitogatja a belügyminiszter előtt az ajtót, már este tíz órakor képtelen volt a gazdája ajtajának kilincsét meg-nyomni — lévén a belügyminiszter szo-bájában dupla ajtó és így az előtte vib-ráló négy ajtó-kilincs között igazán nem csoda, ha nem tudta megtalálni azt a kilincset, mely az ajtót tényleg fel is nyitja.

Este tizenegy órára már befutottak az eredmények és féltizenkettőkor az államtitkár is ájtott a szomszédos helyi-ségbe, ahol az újságírók, vezérigazga-tók és minisztériumi szolgák sűrű ve-gyes társaságban pohárkoccintás kö-zött ünnepelték meg a győzelmet.

És most?
Este tíz órakor még vészes nyugalom a belügyminisztérium előtt. Az öreg Ta-

Junius 8. — nemzeti ünnep

Széleskörű amneszcia készül

Bukarest, június 3.

II. Károly király trónralépésének a napját, június 8-ikát, az első évforduló alkalmából a kormány nemzeti ünnepnek nyilvánította.

Ezen a napon úgy a polgári, mint katonai hivatalok, iskolák és üzletek zárva lesznek. A fővárosban és a megye-székhelyeken min-den templomban ünnepélyes istentiszteletek lesznek a polgári és katonai hatóságok kép-viselőinek a jelenlétével. Minden olyan hely-

nase rosszkedvűen csukja le az orrunk előtt az ajtót:

— Van jegye?

— Milyen jegyet kér tőlem? Hát nem ismer? Hiszen mi már rendeztünk vagy három-négy ilyen választási éjszakát.

— Ismerem. De jegy nélkül még sem szabad felengednem.

A jó öreg Tanase tényleg ártatlan volt a dologban. A belügyminisztérium a választási éjszakára külön meghívókat bocsátott ki és hiába hívatkoztunk a ré-gi közös emlékekre, amíg perenyi tele-fonálás után ezt a jegyet mi is be nem szereztük, nem is léphettünk be a bel-ügyminisztérium éjszakai szentélyébe.

Az épület első emeletén egy végtelen folyosó legtávolabbi szobájában üritet-tek ki egy helyiséget az újságírók szá-mára. De legalább négyszáz méternyi távolságban az államtitkár helyiségétől és elérhetetlen távolságban a belügymi-niszteri telefonközponttól. Argeloiu egyszerűen karantén alá helyezte az új-ságírókat. Szépen betelepítette őket egy izolált szigetre, neki nem volt szüksége arra, hogy az újságírók belekotnyes-kedjenek a beérkező táviratok és tele-fonjelentések misztériumába. És mi lett a multkori büffével, az ételekkel és ital-költeményekkel? Egy kékhasu szódás-üveg, négy gyanusszinű folyadékkal megtöltött palack állott a számkivetett sajtómunkások rendelkezésére. Hiába, rosszul áll az államkassza szénája és ezért a belügyminisztérium csupán száz-husz lejt áldozhatott az éjszakai választási ünnepségre.

Tizenegy óra felé megjelent egy mi-nisztériumi főtisztviselő az első ered-ménnyel. A papírszeletet, mely az ered-ményt feltüntette, előbb az államtitkár szignálta, aztán bemutatták a belügymi-niszternek is és csak aztán hozták be az újságírók közé. Tizenkét óra felé lehe-tett már, mikor fel tudtuk jegyezni öt megye eredményét. Éjjel két órakor kaptunk újabb három megyét. Három órára már tudtuk, hogy a kormány győ-zött husz megyében és amikor hajnali négy órakor holtra fáradtan a várako-zástól elindultunk hazafelé, elujságol-hattuk az éjszakai kávéházi közönség-nek, hogy: mindenütt a kormány győ-zött.

A belügyminisztérium első emeletén, a kisérteties folyosó hosszában leoltot-ták a villanylámpákat és csak a belügy-minisztériumi kabinetben égtek tovább a lámpák. Ott dolgozott Argeloiu a legszűkebb vezérkarával. Ő maga vette át a prefektusok telefonjelentéseit, ő kritizálta meg a bementott eredménye-ket és mit lehet tudni, hogy Peltz kol-léga két és fél év előtti „link” telefonbe-szélgetése a megijedt prefektussal nem játszódtott-e le most a valóságban is, azzal a különbséggel, hogy most Arge-toianu ült a telefonhuzal egyik végén és onnan adott oktatást a felső választási matematikából azoknak a prefektusok-nak, akik a sok előkészület dacára még mindig nem tudták megtanulni ezt a csodálatosan egyszerű tudományt.

(f. a.)

XI. Pius pápát is okoztak, a tüntetéseket követő rombolások alkalmával. A pápa vé-gezetül visszautasítja azokat a rendeleteket, amelyeket az olasz kormány a katolikus il-lusági szervezetek feloszlata céljából adott ki.

A fasiszta párt nagytanácsa, — amint már jelentettük, — a mai napon foglalkozik az állam és a Szentszék konfliktusával. Olaszor-szág közvéleménye érthető izgalommal várja a nagytanács döntését, amely a Duce tegnap-beszéde után kétséges nem lehet. Az érdeklő-dés annál érthetőbb és indokoltabb, mert a spanyol köztársasági kormány éppen most vette tervbe az egyházi vagyonok kisajátítá-sát és már megtette az előkészületeket is az egyházi vagyonok likvidálására. Ha erre va-lóban sor is kerül, a Vatikánt az olasz kor-mánnyal való konfliktusán kívül Spanyolor-szágban éri a második igen komoly csapás és vereség.

MEGHOSSZABBÍTOTTÁK A BUKA-RESTI TARGUL MOSILOR-RA SZÓLÓ UTA-ZÁSI KEDVEZMÉNYT. A CFR által a buka-resti Targul Mosilor-ra utazók számára enge-délyezett 25 százalékos kedvezmény érvényét június 21-én éjjelig bezárólag meghosszabbí-tották. Azok, akik meglátogatják a Mosi-l, féljeggyel utazhatnak vissza.

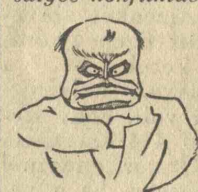
Uj halászlé felügyelők Három-széken. A földművelésügyi miniszter Há-romszék halászlé felügyelőjének dr. Moldovan közjegyzőt, felügyelőjének Pasa Jánost nevezte ki.

Az egész világ érdeklődése Róma felé fordul

Döntő fordulathoz érkezett Pius pápa és Mussolini konfliktusa

Róma, június 3.

Az egész világ érdeklődése fordul a leglá-zasabb kíváncsisággal Róma felé, ahol a mai napon kell bekövetkeznie a döntő fordul-tak a hivatalos Olaszország és a Szentszék súlyos konfliktusában.

Mussolini

emigrált Don Sturdo prelátus irányította a fasiszta ellenes katolikus akciót.

— Az olasz állam, — mondotta erélyes han-gu beszédében a Duce, — a katolikus és fasiszta, de elsősorban fasiszta. A katoli-kus vallás ékesíti az olasz államot, de senki sem gondolhat arra, hogy metafizikai és fi-lozófiai okoskodásokkal a mai Olaszország kártyáit kizárólagos joggal keverhesse. A mai Olaszország önmagának és önmagáért él, bár minden tisztességes eszmének szívesen nyújt segédkezt.

A Duce beszéde rendkívül határozott állás-foglalásával már előre jelzi, hogy az állam és az egyház konfliktusában eredeti álláspont-jukból semmit sem enged az olasz kormány és, ha valamelyik félnek mérsékelnie kell az álláspontját, az csak a Szentszék lehet.

A Vatikán egyébként mára jegyzékbe fog-lalta azokat a követeléseket, amelyeknek tel-jesítését az olasz kormánytól kérni fogja. A

INSECTOMOR

Vezérképviselő és lerakat:

I. E. COCKHILL & Co.

BUCUREȘTI,
Str. Barației 35, Etaj I.

Telefon:
518

„MODERN MOZGÓ”

BRASSÓ
Cupon No. 26

Ma szerdán a szezon legérdekesebb slágerfilmje
PREMIER! — NÉMET FILMSZENZÁCIÓ — JOBB MINT A „GREIFER”

Hans in allen Gassen

(AZ AGYAFURT RIPIORTER)

Egy speciális film ez, melyhez hasonló érdekességben és tartalomban a szenzáció erejével hat
HANS ALBERS, CAMILLA HORN, BETTY AMAN

MAGYAR FELIRATOK és PAUL HEIDEMANNA. — MAGYAR FELIRATOK

Jegyezze meg!
Jön a

„FLIEGER”

(TÜZMADAR) a legizgalma-sabb német repülés-nagysláger

WESTERN ELECTRIC beszélőgép

Színésznyomór egy színigazgatópár lelkiismeretlenségének tükrében

Szendrei Mihály és neje öngyilkosságba kergették társulatuk legrégibb tagját

42 ezer lej követelés mellett 500 lej „előleget” sem fizettek ki az éhező színészasszonynak, aki mérget ivott. Kiss Mariska vádat emel

Arad, június 3. Kiss Mariska nagyon-nagyon népszerű aradi színésznő, az aradi színház 16 éves kerestűl működő tagja, öngyilkosságot kísérelt meg.

Minden szenzáció. — tartja a közmondás, — három napig tart. Kiss Mariska nem halt meg, a szenzáció tehát egyetlen napig sem tartott. Csomó szóvirág hangzott el, csomó frázis puffant; a dolog velejére azonban elfelejtették rátapintani. Kiss Mariska, — be-szélték az emberek, — nyomora miatt akart öngyilkos lenni. És még sok-sok másról is szó esett, úgy, az emberek között. Erről azonban hivatalosan hallgattak. Tudomásul vétették, hogy az aradi színház egyik legjobb s legeredmesebb tagja, egyszerűen nyomora miatt lett öngyilkos.

Pedig, akadna talán egy-két megbeszélési való Kiss Mariska betegágya körül. Pedig talán mégsem ártana leszögezni, hogy Kiss Mariskát valószínűleg a halálba kergették. Az aradi társulat egyik legjobb, legeredmesebb tagját saját igazgatója, illetve talán még helyesebben, annak felesége kergette a halál küszöbére.

A dolgok egyébként így állanak:

16 ÉVI KULTURMUNKA UTÁN: NYOMOR ÉS ÉHEZÉS

Kiss Mariska mintegy 16 éve került Aradra s azóta szinte megszakítás nélkül Szendrei Mihály direktorral dolgozik együtt.

Tizenhat esztendei kulturmunka után néhány éve beköszöntött a nyomor. Nem, mint-ha Kiss Mariska inaktívra vált volna. A művésznő dolgozott. Csak éppen nem fizettek.

Dolgozott Kiss Mariska, csak úgy, mint sok más robotostársra, csak éppen úgy, mint azelőtt, — talán még többet is, — mindössze is Szendrei Mihály egyre gyakrabban felejtette el kifizetni a gázsit.

Éhezés, nyomor uralkodott el a színésznő családjá felett s mialatt nőttek a gondok, a bajok; így nőtt Kiss Mariska gázi hátráléka is. Tavaly például, — havi 2000 lej fizetés mellett, — 30 ezer lejelt maradt adós az igazgató ur a színésznőnek!

Hálaképpen Szendreiék idén 6000 lejre redukálták Kiss Mariska fizetését. Ez végeredményben szinte mindegy volt, mert hiszen ezt a pénzt sem kapta meg a művésznő, akinek követelése most már

42 ezer lejre nőtt fel!

42 ezer lej „kintlevőség” mellett a művésznő és öreg édesanyja éheztek, nyomorogtak, kapu alatt bujkáltak, mert nem tudták a házbért kifizetni.

SZINMŰVÉSZET — SAJÁT REZSIBEN

És Kiss Mariskának eszeágában sem volt dezertálni a színjátszás frontjáról. Fellépett, sikereket aratott, — és éhezett. Amikor Szendrei társulata a közelmúltban átment Temesvárra, Kiss Mariska, — 42 ezer lej követelés ide, vagy oda, bizony saját költségén szintén átment a társulattal Temesvárra.

„ÜLJÖN BE ÜDVÖSKÉNEK!”

A saját büdse azonban nagyon szűk költséget bir el. Kiss Mariska két napon keresztül egyetlen eszébe kávézt evett. És állandóan kilincsel a színház igazgatójánál, akinek távollétében felesége, Rontay Boriska fogadta az éhező, vergődő színésznő 500 lejes előlegkérését.

A kitűnően szituált direktorné ezzel utasította el az éhező hitelezőjének könyörgését: — Pénz, — az nincs. „Üljön be üdvöské-nek”, — akkor lesz pénz. Most nincs pénz!

Igy történt, hogy két napi éhezés után Kiss Mariska zálogba tette néhány értéktárgyát, hogy elutazhasson haza, Aradra, — tovább nyomorogni.

ELŐLEG — A HALALBÓL

Kiss Mariska hazajött, nyomorgott, bujkált a kapu alatt, a házbért követelő házigazda elől, kinlódott és — megérlelődött benne az öngyilkosság gondolata. Husvétől pünkösdig nem nagy az út: Kiss Mariska színművésznő pár nappal pünkösdtől után öngyilkosságot kísérelt meg. A menekülést, — az élet frontjáról, — észrevették és az élet rendjei, — mentők, orvosok, — visszarángatták a színész asszonyt, aki így csak a haláltól kapott némi előleget.

Immár harmadik napja fekszik, — eleinte élet s halál között, — Kiss Mariska s Szendreiéknek még csak az sem jutott eszükbe, megkérdezték, — nemcsak, hogy nem kérdezzék, — él-e, hal-e az az asszony, aki 16 hosszú évet robotolt a magyar színjátszás igazgatója, akkor, amikor a gyepőt Szendrei ur és neje tartották kezükben...

Pénzről pedig szó sem esik, — csak úgy, mint eddig.

Ennyit kellett hozzátenni a savatlan, bor-satlan jelentésekhez, mert ennyi az igazság.

Ezen kívül még csak a mai napon magához tért és a most is félig alélt öngyilkosjelölt első szavait kell feljegyezni:

— Ök, Szendreiék, kergették a halál karjaiba. Nem bírtam tovább. Ezek az emberek, a kik 120 ezer lejjel tartoznak a nyomorgó színészeknek, akiket „elbocsájtottak”, akik Strassnoffal vannak közeli rokonságban, ezek az emberek kergették ide. Szendrei ur és talán még inkább a felesége...

...ami röviden körülbelül annyit jelent: vádat emelek!

b. k.

Az a bizonyos junius elseje nálunk felé...

CC, HOGY MI MINDEN NEM TÖRTÉNIK EGY ILYEN NAP! A VÁLASZTÁS LEGKEDVESEBB KORTESZTRÜKKJE. „GYERÜNK URRÁK, MÉG FOLYVÁST LEHET”

Választási zóna, június 3.

Ott kell kezdenem, hogy megelőző este sőt ittam. Általában ez nem szokásom, de mikor éjfél felé haza igyekeztem, kapunk előtt három rendőrt és négy civilt találtam. Tanakodtak. Mindjárt meg kell mondanom, hogy e ténnyel nincs szándékomban politikai súlyt vindikálni személyemnek. Ezek az urak azon éjszaka minden ház előtt megálltak és tanakodtak. Válogattak az eszközökben. De nem sokáig. Egyik propaganda-bélyegekkel ragasztotta teli az ablakokat — megche-zítette a kilátást a választásokra — másik a ház falát pingálta tele a kormánylis ta ismertető jeleivel, a harmadik a kapura ragasztott ki egy plakátot, melyről Jorga szól hozzánk, kedves választópolgárai-nak nevez, kér, hogy szavazzunk rá és hogy a választás zűrzavarában ne hogy összetévezzük Maniuval, mindjárt mel-lélküli nekiünk a plakáton autogrammal ellátott arcképét is.

Mondom, mikor hazaérkeztem volna, látom, hogy az egyik közeg éppen akkor bélyegezte fel az ablakomat — úgy lát-szik ilyen esetekben repülőbélyeg nem szükséges — a karhatalom többi tagjai pedig ott állottak pont a kapum előtt.

Már most kérdelem: lett volna annak ér-telme, hogy áttörjem a kordont? Esetleg

Az a nap...

Mit mondjak, olyan félborult idő volt — estére aztán kiderült minden — dél-előtt féltizkor a házigazdám panasza a reumájára, később egy nevelőnőt láttam rövid zokniban. Egy két éves csöppöt vezetett. Azon harisnya volt. Ünneplőbe öltözött székely bácsik ödöngtek a vá-roshoz friss borotvavágásokkal állukon, bogos kezükkel bele-beleegyintettek a levegőbe. Erőszak nem igen volt. En pél-dául egész nap szabadon jártam, sőt egy közeli fenyvesig is elmerészkedtem, ahol kései gyöngyvirág után böngéztem. E jo-gaimban igazán nem akadályozott senki. S oh, amíg gyöngyvirágot lehet szedni!...

Délfele egy asszony felkiáltott egy emeletre: „mit főzöl Mariska?” aztán 12 óra előtt tíz perccel a választási elnök egyórás ebédszünetet rendelt el. A kato-nák a városháza tövében leülve ebédeltek. Nem tudom mit ettek, de bort nem kaptak. Az emberek hazaszedtek, kö-zben meg-megálltak és inkább vidámok voltak. Ritkán egy-egy idegen autó su-hant el, a rendőr utána bámult, aztán las-san, tempósan felirta az autó számát. — Revolvertáskáját helyrerángította, s be-állott egy árnyékba. Fáradtarcu gipsz-forma ember vonszolta magát ebédelni, egy munkanélküli irigyen pislogott utá-na. Később diákok mentek fürdeni, a sor végén ment a felügyelő tanár. Borotvál-koztalan volt és egy kékkötésű könyvet vitt a kezében. Aztán ledőltem egy pillanatra.

SIMÓ BACSI SZABADON AGÍTAL A MAGYAR PÁRT MELLETT

Mig végre leszavaznánk, mondjam el a Simó bácsi esetét. Nagy kortes volt hajdan az öreg. Hiába, már a vérében van. Hja, akivel Justh Gyula kezelgetett...

Ismeretes az, hogy a választási zónán belől tilos minden agitáció, és Simó bácsi mégis egész nap agitált a magyar-

zavargást rendeztek? Avagy, hogy üssek a mellemre és hangom megrezegtesse az éther minden atomját, hogy aszongya: Pardon urak, én le akarok feküdni és szememben a politikai súlyom öntudata villogjon és esetleg időnként — nem tul-gyakran — fároszként lobogjak? Nna, ugye, hogy nem. Én tehát megfordultam és elmentem sőt inni. És ennek utólag igazán csak örvendek. Mert egyrészt töb-bé sosem iszom sőt, másrészt meggyőződtem arról, hogy az egyik képviselőm a kést ledugja a szájába. Azért az illetőnek pontos tudomása lehet a székely érdekekről, viszont nekem az a barna nő igazán nem tetszett. Mellben egy kicsit erős.

Virradt mikor mentem hazafelé.

Különben ez a nap is úgy kezdődött, mint általában a többi. Ide hallott egy rigó fütyte a temetőből, huhhantott a haj-nali személy, egy nő ment be picit tán-torogva egyik mellékutcán, a világosság felől utcseprők csoportja közeledett. — Még hallottam amint egyikük mondta: „Ha üti, üsse, az övé...”

Aztán lefeküdtem. A rollókat nem is kellett leengednem, az ablakaimra ra-gasztott bélyegek kellemes félhomály-ban tartották a szobát. És belátom, iga-zán piszkosság volt tőlem, de nem Jorgáról álmodtam. Nem tehetek róla. Miért nem gondoskodott erről is Argetoianu?

párti dültkereszt mellett. Simó bácsi már régi ismerősöm. Mindig ő vasalta meg a rodliainkat, t. i. Simó bácsi kovács. X-lábu lett. Ugy is mondják löcslábu. — Simó bácsi már jó ötven éve kovács, könnyen ellehet képzelni, hogy micsoda propagatív erő lehet lábaiban a Magyar Párt választási jele az „X” mellett. Búsz-ke is volt erre az öreg. A választás egész tartama alatt jött-ment. És ha ismerőssel találkozott — s ki ne ismerné a környé-ken — csak ennyit mondott: „Aztán né!” s rámutatott a lábaira.

Kár, hogy ezek a zsenialitások mind hiábavalók voltak.

„GYERÜNK URRÁK, MÉG FOLYVÁST LEHET”

Na igen, mint említettem ledőltem egy pillanatra. Az utcán álmosan mozogtak az emberek. Hat óra felé befutottak a vá-lasztás első eredményei: Színészekely köz-ségeiben a kormány 75 százalékos győ-zelmet aratott. Mondom, az emberek in-kább vidámok voltak. „Már miért nem száz” — mondták — s még lustábban mo-

Mindenki viseli már

házi-, kerfi-, uccai- és sportcipőnek az olcsó és jó

gummitápu

vászoncipőt

Férfiak, asszonyok, leányok és gyermekek részére mindenütt kapható.

Ügyeljen a DORCO védjegyre!

zotak. A fenséges nép unatkozott. És még sőt sem ihattak szabadon, csak úgy dug-va lehetett lenyakalni egy-egy korsóval. Valahonnan zongoraszó tipegett ki az ut-cára: „Krasznahorka büszke vára...” Egy barna ur visszakialtott a kapuból: Kug-lizni, kuglizni és hét órakor a választási elnök másfélórás szünetet rendelt el.

Az emberek összenéztek és elmentek vacsorázni.

Kilenc órakor jutottunk az urnák elé. Utánunk már alig volt egy-két szavazó. Kezünkbe nyomták a cédulát és a pecsé-tet. Tagadhatatlan, egy kis izgalom rez-zent át az emberekre. Egy munkáskülseji ember elfelejtette levenni a szipkáját. A bíró rászólt: Aztán ráitűttük a pecsétet. A kormánylistára. A jelek szerint.

Mikor kijöttünk az urnától, már üres volt a piac. A tavaszi estében csillagok üzentek a virágoknak.

Beljebb a piacon egy hajóhinta ver-ke-lje szólt. Azt a nótát inzultálta, hogy: gud báj, guhud báj...

A hajóhinta körül egy pár alak lézen-gett s a verkliszón keresztül idáig hallat-szott a hintáslegény biztatása: „Gyerünk urak, még folyton-folyvást lehet...”

Tomcsa Sándor

Délután leszavazott — este szívenszurták

Gyergyószentmiklós, június 3

Szárhegy székely községnek lakosságát a hatósági terror járványterjesztőnek mondotta ki s minden eszközzel meggá-tolni igyekezett, hogy szavazóhelyén, a szomszédos Ditrón leszavazhasson.

A Magyar Párthoz leghűségesebb gyer-gyói község polgárságát azonban nem kellett legfontosabb kötelessége teljesíté-sére biztatni, csaknem valamennyi vá-lasztója leszavazott. Ezek között Szabó Ferenc huszonnégy éves legény is, öz-vegy édesanyja egyetlen támasza.

A visszatért szavazók falusi szokásként a piacon tárgyalták a választás esélyeit. Köztük Szabó is.

Késő este volt már, amidőn Szabó észre vette, hogy Gencsy Bálint befordul a községi vendéglőbe. Utána lopódzott, mert élt a gyanúval, hogy a vendéglős cse-lédjéhez megy, akinek ő is udvarolt.

Amidőn a leánnyal a folyosón beszélge-tő Gencsy észrevette Szabót, rákiáltott: — Mit leskelődsz?!

Szaváltás keletkezett a két legény kö-zött, amelyet a korszakból kilépő Becze Péter is beleavatkozott. Gencsy igazat védte.

Gencsy néhányszor arcúlította Szabót, aki futásnak eredt. Gencsy a szomszédos Ambrus kertben érte utól s előrántva bicskáját, előbb szemé alatt sebesítette meg vetélytársát, második szurása pedig a szívét járta át Szabónak.

A faluban igen csendes természetiinek ismert Szabó Ferenc a helyszínén meg-halt, Gencsy-t az alfalvi csendőrség letar-tóztatta.

Önök feltétlenül látnia kell, Ön is kacagjon, a legujabb

Kicsérélem a feleségem

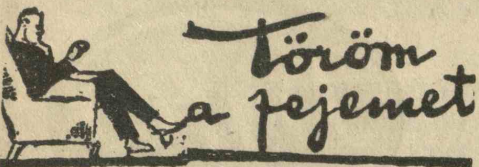
(Eine Freundin so goldig wie Du)

című nagysikerű vigjátékon. Ma és a következő napokon fut az

Astra Mozgóban, Brassó.

Telefon: 564.

Hírek

(E probléma nem is furta
Ha nem hisz minden urna
A kormánypárt azért eped
Hogy hizlalja míg megreped!

(Egy konkrét tény bejelentek
A voksok „titkosan” mentek,
Sok urnát tömtek Nagyaján
„Dugva” ment hát ilyenfajtan!

(Am az ügy halotti torja
Vollaképpen talán Torja
Ott szellőztették a termet
S ebből szörnyű orkán termett!

Inconnu.)

Brassó megye Magyarjai!

Junius 4-ikén pártunk szenátorjelöltje,

SZÓRÁDY LAJOS

mellett kell felvonulnunk, hogy leadott szavazatainkkal biztosítsuk az ő győzelmét, amely a mi érdekeinknek és igazságunknak a győzelmét jelenti. Jelen most is

Vonuljon fel minden magyar választó és szavazzon le mindenik a mi jelünkre, a mi jelöltünkre, a mi igazságunkra.

Az országban történt erőszakosságok fokozzák fel erőnket, kovácsolják erősebbé összetartásunkat, egységünket és ébresszék fel kötelességérzetünket.

Legyünk valamennyien ott az urnánál és szavazzunk le valamennyien a Magyar Párt jelöltjére.

Testvéri üdvözléssel:

Az Országos Magyar Párt Brassó megyei Vezérőbízottsága.

— MEGJELENTEK A SÁSKÁK ROMÁNIÁBAN. A galaci prefektus hivatalos jelentést küldött a földművelésügyi minisztériumhoz, hogy Frumosa község határán aggasztó tömegben jelentek meg a sáskák. Eddig mintegy 2500 hektárnyi területet leptek el és taroltak le teljesen. A prefektus lángszórókat és más alkalmas pusztító eszközöket kér a veszedelmes sáskahad kiirtására.

— TIZENHAT EGYÉNT LETARTÓZTATTA A HAMIS ERDŐBONOK ÜGYÉBEN. Marosvásárhelyről jelentik: Megemlékeztünk arról, hogy a marosvásárhelyi ügyészség nagyobb szabású erdőpanama ügyében folytat eljárást. Az Averscu-kormány annak idején erdővagatási bonokat adott ki azoknak, akik háborus károkat szenvedtek. Rövidesen rengeteg ilyen erdővagatási bon került forgalomba s ezek között igen tekintélyes mennyiségben voltak hamisított bonok is. Ezeket a bonokat azután poton áron szervezett érdekeltiségek vásárolták meg a falusi lakosságtól és hatalmas pusztítást vittek véghez az állami erdőségekben. Az erdőpanama ügyében csak most indult eljárás, mert az illetékes hatóságok eddig érthetetlen módon laszálták az ügyet. A marosvásárhelyi ügyészség eddig 16 egyént tartóztatott le és helyezett 30 napos vizsgálati fogságba. Ezek között vannak erdőkitermelők, földművesek és erdőhivatalnokok is. Az ügyészség ezenkívül beidézte kihallgatásra Isacescu, volt szenátort is, aki állítólag több ízben járt el a minisztériumnál a bonok kiadása ügyében.

— MEGINT MUNKÁBAN VANNAK A BÉLBORI RABLÓK. Marosvásárhelyről jelentik: A gyergyói országutak rémei, a bélbóri rablók, akiket még mindig nem sikerült a csendőrségnek ártalmatlanná tenni, megint munkába léptek. Ezúttal Bébör községben, Condreanu János főerdész lakásába törtek be, amikor a főerdész nem volt otthon és 30 ezer lej készpénzt, valamint minden elmozgatható holmit, közöttük egy csomó fegyvertőlont elvittek. A csendőrség tovább folytatja a nyomozást.

TENISZ-labdák Lei 45-től
-ütők 500-tól
felszerelések legolcsóbban
GELLER sportüzletében
Brassó, Str. Reg. Carol (Kapu-u.) 36
Egyesületi tagoknak 10% engedmény.

— Az iparfelügyelő tiszteletére felrobbant a kazán. Debrecenből jelentik: Kocsis István iparfelügyelő tegnap megjelent Képiró Sándor sarkadi malmában, hogy megvizsgálja a gépberendezést. Alig lépett be a kazánházba, a kazán záró-dugattyuja a tulhevítés következtében kirepült s Kocsis feje mellett elsüvitve, éppen Tóth István gépészt találta fejen, aki a tulajdonossal együtt a főfelügyelőt követte. A gépész nyomban meghalt, Képiró Sándor pedig súlyosan megsebesült. Az iparfelügyelőnek semmi baja sem történt. A tragikus véletlen nagy megdöbbenést keltett az egész környéken.

— A cseh képviselőház felfüggesztette a kommunista Major képviselő mentelmi jogát. Prágából jelentik: A képviselőház tegnapi ülésének egyetlen pontja Major kommunista képviselő mentelmi ügye volt. Amint ugyanis ismeretes, Majort a nemeskösuti pünkösdi vérüldözés alkalmával letartóztatták s a pozsonyi ügyészség fogházába szállították. Mialatt a belügyminiszter a kiadatási kérelmet indokolta, a kommunista képviselők óriási zajt csaptak és kézzel-lábbal tiltakoztak a mentelmi jog felfüggesztése ellen. Szenvedélyes vita után a ház a kiadás mellett döntött. A kommunisták a szavazás eredményének a kihirdetésekor újabb botrányt rendeztek, majd az internacionálé éneklésével elhagyták az üléstermet.

— Egy nyomorgó öreg asszony háromszoros öngyilkossági kísérlete. Lugosi tudósítónk jelenti: Özvegy Klenai Antalné hetvenéves öregasszony elviselhetetlen nyomorúsága és nélkülözései miatt halálra szánta magát. Hogy az élettől és vele nélkülözéseitől megszabadulhasson, rövid időn belül már három ízben akasztotta fel magát. Két esetben azonban a házbeliek észrevették tettét és még idejében levágták a kötélről. A nyomorgó öreg asszony tegnap elhúzódt a ház egyik fűszekrényébe, ahol harmadszor is felakasztotta magát. Ezúttal sikerült végzetes elhatározását végrehajtani s mire észrevették, már halott volt.

— Halál a templomban istentisztelet alatt. Lugosi tudósítónk jelenti: Rendkívül izgalmas esemény játszódott le tegnap délelőtt a lugosi zsidó templomban istentisztelet alatt. Egy hetvenéves éves öreg matróna, özvegy Klaber Fermané az istentisztelet vége felé hirtelen összeesett és egyetlen jászó nélkül meghalt. A hirtelen halál nagy izgalmat váltott ki a templomi gyülekezet körében.

★ BRASSÓI ORVOSI HIR. Dr. Salusinszky Jenő, a berlini, göttingeni és párisi klinikák volt orvosa, megnyitotta szülészeti, nőgyógyászati és urológiai rendelőjét. Rendelőknek 11—12 és 3—5-ig, férfiaknak 6—8-ig. Brassó, Weiss Mihály-utca 6. I. em. Tel.: 5—76. Diathermia és kvarckezelés.

— KESZÜLÖDÉS A BRASSÓI SZENÁTORVÁLASZTÁSRA. A képviselőválasztással kapcsolatosan nyilvánosságra jutott kormányparti kortesfogások és súlyos törvénytelenések Brassó megye magyar választóit nem csüggesztették el, hanem fokozottabb tevékenységre serkentették a junius 4-iki szenátorválasztás sikere érdekében. Az egész megyében meghotránkozva tárgyalják az országsszerte elkövetett erőszakosságokat és a becsületes lelkek felháborodva bélyegezik meg a nyers erőszak gyalázatos önkényeskedéseit. Mindenütt lelkesedéssel fogadkoznak, hogy a szenátorválasztáson a legteljesebb számban leendő felvonulással adják meg a választ ezekre a jogfosztó ténykedésekre. A Magyar Párt táborában erős a bizakodás, bár számolnak a kormánypárt újabb erőszakoskodásaival is. Külön bizottságok és megfigyelő csoportok lettek szervezve a választás szabadsága és tisztasága elleni merényletek megállítására, mert megfelelő formában és illetékes helyen szóvá fogják tenni ezeket a jogtiprásokat és az arra illetékes törvényes fórumok előtt elégtételt fognak kérni a Magyar Párt illetékes tisztségűi az elszennvedett gyalázatoságokért. És, ha az országban, a régi recept szerint, egy, már jó eleve előkészített és kiterített amnesztívál igényeként majd a főbűnösök menteni büntársaikat és önmagukat, akkor a nemzetközi ítélőszék elé kerülhet az a választási banditizmus, amelyik még a fekete liberális mult rémségeit is felülmulat. A brassói választásokkal szemben elkövetett gazdaság ügyében lapunk tegnapi közleményében sajtóhiba csuszott be, amennyiben Vidrighin ur egyik szárnysegéde nem Kohári György, hanem Kohári Jenő volt. Szócs Dávid viszont, akiről a hozzánk intézett információk alapján azt kellett írunk, hogy a választási igazolványok elszedésénél szintén közreműködött, megjelent szerkesztőségünkben és annak közlésére kért, hogy ő ebben a munkában részt nem vett. Valószínűleg valaki mással tévesztették össze. Mi készségesen adunk helyet a Szócs Dávid nyilatkozatának, mert belátjuk, hogy egész életre megbélyegző az, amit a Vidrighin eszközei elkövettek és így alaptalanul olyant, aki ebben a bűnben nem részes, nem kívánunk megbélyegezni.

CSINOS ES TARTOS SELYEMHARISNYA!

Véresre verték Landau képviselőjelöltet

Kisinev, junius 5.

Kisinevből jelentik: Landau volt képviselő és mostani képviselőjelölt jelentést tett az ügyészségnek két rendőrtiszt ellen, akik őt választási propagandáján elfogták és véresre verték. Följelentése szerint Vasile rendőrtiszt tartóztatta le és kísértette Hotin városba. A letartóztatásnál Vasile, az uton tetlegességre vetemedett. Hotin városában aztán Smadu komiszár folytatta azt, amit derék kollégái abbahagytak. Landau orvosi látleletet csatolt sérüléseiről a följelentéséhez.

— Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomorbélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata mellett visszaféjldnek. Számos orvos a „Ferenc József” vizet mindkétnebeli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendeli. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— TRAGIKUS VÉGU KIVÁNCSSISÁG. Bányásági tudósítónk jelentése: Végzetes szerencsétlenségnek esett áldozatul Gyertyámos községben tegnapelőtt Hummel János husz éves gazdasági cseléd. Hummel gazdája a szántóföldről hazafelé jövet az országuton egy ócska, rozsdás revolvért talált, amelyet hazaérve, az istállóban egy szénarakás alá dugott, hogy senki hozzá ne férjen. A béréslegény azonban észrevette, hogy gazdája valamit a széna alá rejtett s amint egyedülmaradt, kíváncsiságból kotorászni kezdett a szénarakásban. Pár perc múlva lövés dördült el az istállóban és az elősiető gazda bérését átlótt fejével, eszméletlenül találta a földön. A töltött, ócska revolver elsült és a kíváncsi béréslegénynek egy golyó az agyába hatolt. A szerencsétlen bérés haldokolva szállították be a legközelebbi kórházba.

— Összemarta gazdáját egy veszett macska. Lugosi tudósítónk jelenti: Súlyos szerencsétlenség érte tegnapelőtt Reisinger István lugosi könyvkereskedő feleségét és anyosát, akiket a saját kedvenc házimacskája megátadott és megharapott. A gyanusan viselkedő macskát kiirtották s miután a hatósági állatorvos megállapította, hogy a macska veszett volt, a két uriaszonyt elszállították a kolozsvári Pasteur-intézetbe.

— VÉGE A KÉPVISELŐVÁLASZTÁSNAK, SZABADON ENGEDIK A DOLGOZÓKAT. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi rendőrség a képviselőválasztások előtti napon nagyszámban tartóztatta le a dolgozók blokkjának munkásvezetőit és általában azokat, akikről köz tudomásu volt, hogy a dolgozók listája érdekében propagandát fejtenek ki. Ma ezeket az őrizetbe vitt munkásokat szabadon engedte a rendőrség. Az egyik ilyen őrizetbe vitt, hivatalos hatalommal való visszaélés és súlyos testisértés címén bűnvádi följelentést tett az ügyészség a rendőrség több vezetője ellen, akik véresre verték őt. A följelentő, Covrig, a mun-

kásbiztosító tisztviselője, akit éjjel cipelt a lakásáról a rendőrség.

— A BRASSÓI RENDŐRSÉG HIRE. Egyert Fritz mérnök tegnap délután elűtött autójával Ghisoiu Elena magánalkalmazottat. A leány könnyű testi sérüléssel megmenekült. A mérnök ellen megindították az eljárást. Heil Alexandru brassói kereskedő följelentést tett a rendőrségnek Fieger Rudolf ellen, aki üzletéből egy rend ruhát és egy pár cipőt lopott el, 4780 lej értékben. — Komoray Dénes né jelentést tett a brassói rendőrkvesztúrán ismeretlen tettesek ellen, hogy Kert-utcai lakásának pincéjéből 1500 lej értékű ruhaneműt loptak el. A rendőrség minden esetben bevezette a nyomozást.

— ÖNGYILKOS LETT EGY NYUGALMAZOTT KÖZSÉGI JEGYZŐ. Bányási tudósítónk jelentése: Tragikus módon fejezte be az életét tegnapelőtt Gertenyes községben Maks József 56 éves nyugalmazott községi jegyző, aki a lakásán föbelötte magát és néhány perc múlva kiszennvedett, mielőtt még segíteni lehetett volna rajta. Az öngyilkos jegyző végzetes tettének okát nem sikerült megállapítani.

— Van még férfi-önérzet! Pécsről jelentik: Diósvizsló községben Varga Péter jómódú gazdálkodót az egyik falujabeli vénasszony vasvillával kegyetlenül elverte. A hetvenéves Varga anynyira szívére vette ezt a szégyent, hogy előlötti elkésereedésében felakasztotta magát. Mire rátaláltak, az ősz gavallér már halott volt.

Üzletelhagyás végett

Végkiárusítás

az

Antal & Dworak

divat és kézműáruházában

Brassó, Virágsor 17. sz.

Figyeje
rendkívül olcsó árainkat
a kirakatainkban!

Ruhákat végülleg fest, tisztít: CZINK, CLUJ. Postaküldeményeknél 20% engedmény.

Közgazdaság

ROVAT ÉLEN:

Háromezer zsák kávé

Londoni jelentések szerint a braziliai Santos környékén három ezer zsák kávé, az értékesíthetetlen felesleg egy részét elégették. Az óriási tömegű kávé egésze nagy területen menekülésre készített a lakosságot, amely nem bírta a mérgező égszagot, ezért a felesleg továbbra is a tengerbe fogják dobni. A megkezdett készletek megsemmisítése azt a célt szolgálja, hogy a felesleg ne legyen a kávéárakra lenyomó hatással.

Méltóztassanak egy kicsit elgondolkozni ezen.

Élegetnek háromezer zsák kávé, ugyanannyit, vagy még többet a tengerbe fognak dobni, nehogy az istenért, olcsóbb legyen a kávé.

Nem új, de annál bornirtabb eljárás ez. A nagy trösztök, megsemmisítik azt a terméstelesleget, amely véleményük szerint, a kikerül a piacra a fogyasztókhoz, lefogja rombolni az árat és veszteséget okoz a trösztbetömörült termelőknek.

Ugyanezt tették tavaly sokrakomány buzával is. A világ minden részében milliók éheznek. Kinában még ma is ezer-számra fordulnak fel az emberek az éhségtől. Európa-szerte munkanélküliek milliói áhítoznak egy darab kenyér után maguknak és családjuknak, de ők, a Trösztök, tengerbe süllyeszti a búzát, a kávé és minden más „felesleget”, mert a kinek nincs pénze az ne egyék. Se kenyér, se kávé, se cukrot, — forduljon fel éhen. A fontos az, hogy a Trösztök „árpolitikája” érvényesüljön.

Nemcsak hogy szívük nincs, de eszük se nagyon van ezeknek a Trösztöknek.

Ha én trösztös volnék például azt ten-nem, hogy fogom a tenger mélyére szánt sokhajórakomány búzát, lisztet, kávé, szót, borsót és mindent, ami szemnek és szájnak ingere és elvinném az inséges területekre, a sötét Ázsiába és a majdnem olyan sötét Európának azon helyeire, ahol nincsen munka, nincsen pénz, de van nyugtalanság és van éhezés és nyálekű-és okosan megtölteném az éhes bendőket hogy a most nemfogyasztók emlékezzenek arra, hogy így is lehet élni, így is jóllakottan kenyérral és minden egyéb jóval.

Mert méltóztatnak tudni, a nincstelen-ségbe is bele lehet fásulni.

De, aki egyszer jóllakott, az megint en-ni szeretne. Tehát igényei lesznek. És ha igényei lesznek, akkor megpróbál valamit csinálni, hogy dolgozzon. És ha dolgozik, akkor keres. És ha keres, akkor vásárol...

A „felesleg” így mindenképpen hasznót hajtóbb befektetés lesz, mint ha a tenger fenekére süllyeszti, ami még a Biblia szerint is bűn, nagy bűn!

(P)

Szaporodik a kincstár bevétele

Bukarest, június 3.

A pénzügyminisztérium jelentése szerint az állami bevételek május havában nemremélt eredményt mutatnak fel.

A kimutatás szerint: Májusban bevételezett az állam 2.482.384.537 lej, vagyis 180 millióval többet, mint áprilisban és 660 millióval többet mint márciusban.

A május havi kiadás a fenti bevétellel szemben 250 millió lej megtakarítást hozott.

Ha így haladunk a takarékoságban, a végén még gazdag ország leszünk.

A legszenzációsabb németül beszélő repülősfilm

A TŰZMADÁR

JACK-HOLT-al legközelebb a

Modern Mozgóba

Három millió liter bort kínál eladásra a Szovjet

Az orosz dumping-bor végzetes csapást mér az európai szőlőtermelőkre

Berlin, június 3.

Az európai szőlőtermelők tavalyi szürete tudvalevőleg nemcsak minőségben, hanem mennyiségben is kivételesen sikeres volt. A termelőknek azonban, tekintettel a nyomott árakra, még ez nem nyújthatott kellő kárpótlást, úgyhogy a nagy terhekkal dolgozó szőlőtelepek munkája még mindig súlyos veszteséggel jár.

Újabban az orosz verseny is kezd fenyegetővé válni. Oroszországból hallatlan

olcsó árban dobnak 10—14 százalékos borokat az egyes tengeri kikötőkben piacra. Az orosz kínálat olyan olcsó, hogy Krimből a Quarnerói öbölbe való szállítási költségeket sem fedezi. Állítólag a szovjetkormány ezidőszakra Fiumében tartózkodó képviselője szervezi az orosz borok eladását. Eddig Brüsszelben, Hamburgban, Bécsben, Pozsonyban és a skandináv államokban hárommillió liter orosz bor eladását kötötték le.

Fuzionál a világ két legnagyobb petroleumtrösztje

Washington, június 3.

A világ két legnagyobb petroleumtrösztjének, a Standard Oil és a Vacuum Oil fúziója most már bizonyosnak tekinthető. A fúziót ugyanis, amelyet már hónapokkal ezelőtt elhatároztak a trösztök érdekeltségei akadályozta az, hogy az amerikai kormány a tröszt-törvény egyik passzusára hivatkozva, nem járult hozzá a fúzió feltételeihez. A kor-

mány most elhatározta, hogy nem viszi a fúzió ügyét a legfelsőbb bíróság elé, amint azt tervezte, hanem beleegyezést adja ahhoz, hogy a két érdekelttség egyesüljön.

Szakmai körökben a fúzióhoz messzemenő kombinációkat fűznek, mert a világ két legnagyobb trösztjének egyesülése bizonyára kihatással lesz a világ petroleumpiacának további alakulására.

Felével csökkent Románia importja Magyarországból, ezzel szemben Románia négyszer annyi árut visz be a magyar piacra

Budapest, június 3.

A magyar központi statisztikai hivatal által most közreadott első negyedévi részletes külforgalmi adatok azt mutatják, hogy

Magyarországnak Romániába irányuló exportja rendkívül mértékben — több mint 50 százalékkal — esett a múlt év ugyanezen időszakához képest.

Míg ugyanis 1930 első negyedévében Magyarország kivitele Romániába még 7 millió és 807 ezer pengő volt, addig a folyó év első negyedében mindössze 3 millió és 782 ezer pengő tett ki az egész

kivitel. Ezzel szemben Magyarország behozatala Romániából távolról sem mutat még csak hasonló csökkenést sem.

Az adatok szerint a folyó év első negyedében

Magyarország behozatala Romániából 16 millió 156 ezer pengő tett ki, míg 1930. első negyedében 18 millió 915 ezer pengő volt ez az import.

Miként ezeknek az adatoknak az egybeveteléből kitűnik, a magyar-román kereskedelmi forgalomban Románia exportja immár négyszerese nagyobb a Magyarországból való behozatalnál.

Jövőhéten megkezdí működését a Román Mezőgazdasági Bank

Bukarest, június 3.

Az ipar és kereskedelemügyi minisztériumban elvégezték az utolsó szükséges formalitásokat a Román Mezőgazdasági Bank működésének megkezdéséhez. A bank jövőhéten megkezdí működését, a mezőgazdasági hitelek folyósítására azonban csak a hó végére, vagy jövő hó elejére kerülhet ténylegesen

szor, mert addig ki kell építeni a bank szervezeteit.

Az alapszabályok értelmében a Román Mezőgazdasági Bank az állam jóváállása mellett azonnal megkezdí egy nagyszabású emisszió kibocsátását. Ennek az emisszióknak az összege 1950 millió lej lesz, vagyis háromszorosa az alaptőkének. Ezzel a mezőbank rendel-

kezésére álló tőke 2 milliárd 600 millió lesz. Ezt az összeget fokozatosan 6—7 milliárdra fogják felemleni.

A román mezőbank vezetősége elhatározta, hogy őszig kiépíti az összes megyei fiókokat, azután megkezdí a helyi kirendeltségek felállítását, vagyis minden jelentősebb mezőgazdasági járási székhelyen is lesz szervezete a Román Mezőgazdasági Banknak.

Szanálva van a Kreditanstalt

Bécs, június 3.

A bécsi Kreditanstalt vezetősége, az osztrák nemzeti bank, valamint a külföldi pénzcsoporthoz között befejeződtek a Kreditanstalt szanálására vonatkozó tárgyalások. A szanálás egyik formája, hogy a bank rövidlejáratú külföldi kölcsöneit, hosszulejáratú kölcsönökre változtatják át. A Kreditanstalt belföldi betétese is hitelezői, — minthogy a szanálás most már véglegesen elintéztetnek tekinthető, — sorozatosan visszavonják a betétek és hitelek felmondását.

Az aradi Victoria lemondott tiszviselőinek

Arad, június 3.

Az Aradi Victoria takarékpénztár, a mely még ma is a csőd és a csufos bukás küszöbén lebeg, a mai napon felmondott valamennyi tiszviselőjének, közöttük több igazgatónak is.

A bank annak ellenére, hogy az elbocsájtott 24 tiszviselő közül legtöbb 13—14 éve áll a bank szolgálatában — néhányan még régebben is, — nemcsak, hogy végkielégítést nem fizet, de a nyugdíjkielégítést is megakadályozza szüntetni olyan módon, hogy a nyugdíjalapot felosztás céljából felajánlotta a tiszviselőknél.

Az elbocsájtott tiszviselők dr. Dante Gherman aradi ügyvédet igényper megindítására hatalmazták fel. Gherman dr. már több elégedetlen tiszviselő és betétes pörét nyerte meg a bankkal szemben az eddig lefolytatott perek során.

Csehszlovákiában is sok az inszolvencia

Prága, június 3.

A Csehszlovák Hitelezői Védegylet a napokban tartotta meg évi rendes közgyűlést, amelyen a Védegylet vezértitkára a fizetéseképtelenségek eddigi példátlan arányú szaporodásáról referált. Az inszolvencia jelentékeny része mindenestre spekulatív jellegűnek tekinthető, mert igen cökán akadtak, akik még a régi alacsony egyezségi kvótát akarták kihasználni.

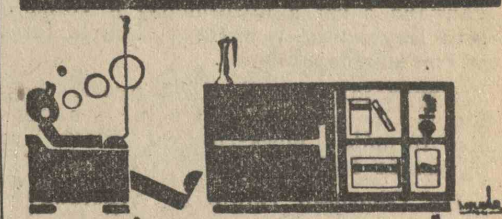
Ami a számszerű adatokat illeti, a múlt évben a köztársaságban a csődök száma 38 százalékkal, az egyezsések száma pedig 53 százalékkal növekedett. Az egyet közreműködött 1317 bírósági egyezségről, ahol 79 millió Kc összegű hitelezői érdekeltséget képviselt és átlagban 50 százalékos kvótát ért el, továbbá 158 bíróságon kívüli egyezségről 13 millió Kc összérdekeltséggel és 68 százalék átlagkvótával, végül pedig 96 csődesetnél 2.9 milliós összérdekeltséggel és 18 százalék átlagkvótával.

Tőrsde

1931. június 3.

DEVIZAK (belföldi jegyzés): London 816.50, Zürich 32.48, Newyork 167.89, Berlin 59.91, Bécs 25.62, Prága 4.99, Budapest 29.30, Milánó 8.80, Páris 6.51, Amsterdam 68.

Valuták: Angol font 816, svájci frank 32.50, dollár 168, osztrák schilling 25.65, cseh korona 5, pengő 29.30, márká 40, olasz lira 8.85, francia frank 6.65, holland forint 68, dinár 3.

SZEKELY & RÉTI

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR R. T.

MAROSVÁSÁRHELY
NAGYSZEBEN, BRASSÓI FIOKJAI
LESZÁLLITOTT GYÁRI ÁRON
AJÁNLJÁK
A MODERN BUTORGYÁRTÁS
REMEKEIT
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK MELLETT IS.

A B. L. fürdő- és utazási irodájának közleményei:

Rendkívül kedvezményes utazás Londonba és Párisba

Az utvonallal a következő odafele: Budapest, Frankfurt, a. Mein, Köln, Ostende London, Visszafele: London, Páris, Zürich, Salzburg, Wien, Budapest.

Az utazás teljes időtartama 21 nap. Frankfurt, a. Meinban 1 nap, Kölnben 1 és fél nap, Ostendében 1 és fél nap, Londonban 6 nap, Párisban 5 és fél nap, Zürichben 1 és fél nap, Salzburgban 1 nap.

Az utazás odafele társas-utazás, visszafelé egyéni utazás.

A résztvevők visszafelé Zürich helyett Münchenbe is választhatják ugyanannyi tartózkodásra.

Csoportjaink indulnak május 30-án, június 15-én, július 1-én, július 15-én, augusztus 1-én és szeptember 1-én.

A résztvételi díj elsőrendű szállodákban borraivalokkal, adókkal, az összes megtekintési lehetőségek díjaival, Párisban és Londonban 5-5 teljes napi autó-

cár programmal, teljes étkezésekkel Budapesttől—Budapestig III. o. gyorsvonaton 23.000 Lei.

EGYÉNI UTAZÁS PARIS-BA

a Gyarmatügyi kiállításra.

Az utazás megkezdhető bármely napon, az utazás időtartama 12 nap.

Az utazás összköltsége Budapesttől—Budapestig III. o. gyorsvonaton 11.800 Lei. II. o. gyorsvonaton 15.700 Lei.

Kivánságra részletes felvilágosítást és prospektust küld díjtalanul a Brassói Lapok fürdő- és utazási irodája, ahol kedvezményes pauschál-utazásokra utiterveket és prospektusokat díjtalanul rendelkezésre bocsátunk:

Olaszország, Ausztria, Németország, Franciaország, Svájc, Csehország, Jugoszlávia valamennyi számottevő fürdőhelyére.

Érdekes vizsgálat

az aradi főügyész és vizsgálóbíró ellen

Arad, június 3.

Meculescu Sándor, a temesvári tábla vezetőügyésze tegnap Aradon járt, ahol a Semmitőszék megbízásából vizsgálatot vezetett le dr. Vulpe Constantin aradi főügyész és Tiplea dr. vizsgálóbíró ellen.

A vizsgálat elsősorban azoknak a sajtóellenes intézkedéseknek ügyében folyt, amelyeket Vulpe főügyész fogantatott. A főügyész egész sor aradi hírlapírói féltelt meg egészen különös módon.

Kócsy Jenő, Szombat Károly, Russu Mihály és Spataru Jenő hírlapírók egyöntetűen vallották Meculescu dr. előtt, hogy miután olyan cikket mertek lapjukban írni, illetve megjelentetni, amelyek bár a törvény egyetlen paragrafusára sem vonhatók, de amelyek Vulpe főügyész nemtetszését váltották ki, a főügyész rendőrral formálisan maga elé vezette őket s valamennyien súlyos „dorgálásban” részesültek...

Tiltakozás, felháborodás nem használt. A főügyész „módszere” nem változott. A főügyész „küldőncei”, a rendőrök akik „felkísérték” — valójában elővezettek — a hírlapírókat, ezeknek egész családját terrorizálták. Russu Mihály vallomásaiban azt mondja, hogy a „terror” miatt nem mert már semmivel foglalkozni lapjában, a Vointa Poporului-ban

Meculescu dr. a terhelő vallomások felvétele után foglalkozott dr. Gherman Dante és Cucuie ügyvédek beadványának ügyével. A két ügyvéd az ellenük folyamatosan levő bünyügyi eljárás kapcsán elfogultság és szabálytalanságok címén kért vizsgálatot Vulpe vezetőügyész és Tiplea dr. vizsgálóbíró ellen. A két ügyvéd legfontosabb vádpontja, hogy az ügyész indítványára a vizsgálóbíró egy már megszüntetett bünyügy alapján is vádat emelt ellenük. A táblai vezetőügyész vizsgálata során Vulpe ügyész letagadta, hogy ő indítványt tett volna a kérdéses ügyben, amelyről „csak megemlékezett” az iratokban. Tiplea vizsgálóbíró viszont a leghatározottabban azt állítja, hogy a főügyész a kérdéses ügyben is vádindítványt tett.

Meculescu dr. vizsgálata minden esetre megállapította, hogy Vulpe főügyész a helyzet súlyosbítására egy már megszüntetett bünyügyet is bekevert indítványába s ezt a körülményt a vizsgálóbíró figyelembe is vette a letartóztatási végzés meghozatalánál.

Ugyancsak megállapítást nyert, hogy Dante Gherman dr. és Cucuie 4 napig a jogi formák megsértésével ülték az ügyészség fogházában.

Dr. Gherman Dante a vezetőügyész vizsgálata alapján ma bünvádi felfelmentést tett hivatalos hatalommal való visszaélés címén a temesvári tábla előtt Vulpe Constantin és Tiplea vizsgálóbíró ellen.

Kirakatrendezésben jártas, fiatal
kereskedősegéd
felvétetik 3405
KERTÉSZ TESTVÉREK manufaktura
üzletében Brassó, Kapu-utca 26.

Szerkesztői üzenetek

Anna. Bizalmát köszönjük. Egyelőre azonban még nem tudjuk tehetsége határait megírni. A beküldött írás jellegzetesen fiatalos. Nagyban rapszodikus, messze áll még az elbeszélés epikai követelményeitől. Mindenesetre további írásait kellene látnunk, hogy fejlődését figyelemmel kísérhessük.

Többeknek. Istrate mérnök pontos címe a következő: Ing. V. I. Istrate, Bukarest, Str. Gen. Dragalina 21.

G. S. Piski. Szívességeért köszönetet mondunk, de tudósítónk van és beküldött anyaga is később érkezik.

Cs. M. I., Csikszentsimon. Ha a csendőrség nem tud önnek segítséget nyújtani, azzal a „bicskással”, mit segíthetünk mi az ügyben? Hiszen még a nevé sem közölte annak a galád embernek!

M. K.-né, Bánfyhunyad. Teljesen igazuk van, de az ügyet még sem vihetjük a nyilvánosság elé. Figyelmeztessék talán személyesen is a lelkeszt, hogy kötelességét ne hártassa el másra s ha eredménye ennek sem lenne, újból panaszt kell ellene emelniök a római katolikus státus igazgatótanácsánál.

R. E., Somosches. Hajhullásának oka minden valószínűség szerint a fejbőr korpázó seborrhéája. — Ennek ecemává fajult megnyilvánulása a homlokon fellépett hámlo bőrküteg is. A haj levágásával helyesen cselekedett, de ez nem elegendő. Minden második este kenje be a fejbőrt 10 százalékos kéneskenőccsel és másnap reggel szappanos fejmosás után dörzsölje be a fejbőrt 5-5 százalékos salicyl savat és resorcin, valamint ugyanannyi ricinusolajat tartalmazó alkohollal.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagy raktár a **Brassói Lapok Könyvtárában**. Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

Hosszabb gyári gyakorattal bíró

üzemvezető mérnök

(Igyézős: ajánlkozik gyár- vagy ipartelep, vagy kitermelés eredményes technikai vezetésére. Cím 13334. szám alatt a kiadóban)

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 12235—1951.

HIRDETMEY

Közhírré tétetik, hogy a brassói nyári marhavásár 1951. évi június hó 8-ikán lesz megtartva.

Brasov, la 26. Maiu 1951.

Primar:
Culeanu m. p.

Secretar General:
Socaciu m. p.

Kertész Mancsi

okl. tornatanító 3405 E

értesíti növendékeit, hogy f. hó 15-től nyári kurzust nyit gyermekek és felnőttek részére. Érdeklődni lehet Korház-u. 56. Brassó, a déli órákban.

Ujitsa meg

lejárta előfizetését, hogy a lapot zavartalanul és fennakadás nélkül küldhessük.

A kiadóhivatal.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Megyeszékhelyen egyedülálló jömeneteli mozi, betegség miatt átadó. Leveleket „rentabilis” jelígre Rudolf Mosse Cluj továbbít. 13312

Elsőrendű üzempékes Máv. magánjáró cséplő 10 HP. motorral, jutányos áron eladó. Orbán Károly Cristur. 13314

JEGSEKRENYEK Kertész-nél, Targumures. Kivánságra árjegyzék. Brassói lerakat Tittes Pálnál. 12611

Keresek megvételre használt, jókarban levő, tolosulyos, beépíthető HIDMERLEGET másfél négyzetméter hídfeülettel, 1000 kg. hordképességgel. Részletes ajánlatokat kiadókba kérek. 13352

Iparművészeti bőrmunkák, ridikülök, tárcák, olcsón beszerezhetők Koncznál, Pavilonul Industriei Targu-Mosi. 13330

KORMÁNYOZHATÓ BETEGTOLÓKOCSI (önműködő), alig használt, jutányosan eladó. Cím: 13305 sz. alatt a brassói kiadóban.

4 szobából álló ház kerttel, azonnal eladó. Brassó, Podulu Grit 7. 13320

CAPLEA-féle keresztthuros zongora, jókarban, magánkönyvtár két könyvszekrényvel jutányosan eladó. Ince Gyárfás, Baraolt. Treiscaune. 13319

Lakás

Hotel Central Arad, hideg-melegvízzel, modern, tiszta olcsó! Utazóknak kedvezmény. 12892

Négy-öt szobás lakás sürgősen keresetlik. Lehetőleg a Belvárosban. Cím 13299 sz. alatt a brassói kiadóban.

Kétszoba konyhás lakás kiadó. Brassó, Felső-Cacova 31. 13335

Hirsch-u. 26. három szoba konyha, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel azonnal beköltözhető. 13325

B. L. Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdai vállalatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 10), negyedévre 30), félre 60), évente 120) lei. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lei.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — **Dés:** Str. S. Barnuțiu 10. (Osztián Kálmán) — **Déva:** Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17. Hunyad- és Alsófehérmegye részére **Kolozsvár:** Str. Dubalarilor 7. (vált Timár-utca) (Neumann Ignác). — **Marosvásárhely:** Benjámín Árpád Szentgyörgy-u. 6. — **Nagyszombat:** Str. Turnului 13. (Szigetváry László) — **Nagyvárad:** Str. Nic. Jiga 32. (Szabó Gyula) — **Szatmár:** Rákóczy-ut 37. (Kertész László) — **Szatmár- és Máramarosmegyék részére** — **Szilágyosomlyó:** (Hesperin Ernő) — **Temesvár:** Gyárváros, Tigris-utca 4. (Halmágyi Pál). — **Torda:** Str. Regele Ferdinand 25. (Dánes József.)

Megbízások felvételére és fizetések átvételére tenni, helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljogosítva: Bartha Géza Dán Dániel, Gerő Sándor.

Végkiárusítás

Minden elfogadható árban eladok

Mosó francia és svájci grenadin Gyapjuszövetek, sima és mintás Selyemszövetek, sima és mintás Bársonyok, mintás és sima Harisnya és keztyű

Diszdogok nagy választékban

D. BERBECAR cégnél
Brassó, Voivod Mihai-utca 7. (Kolostor-u.)